

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

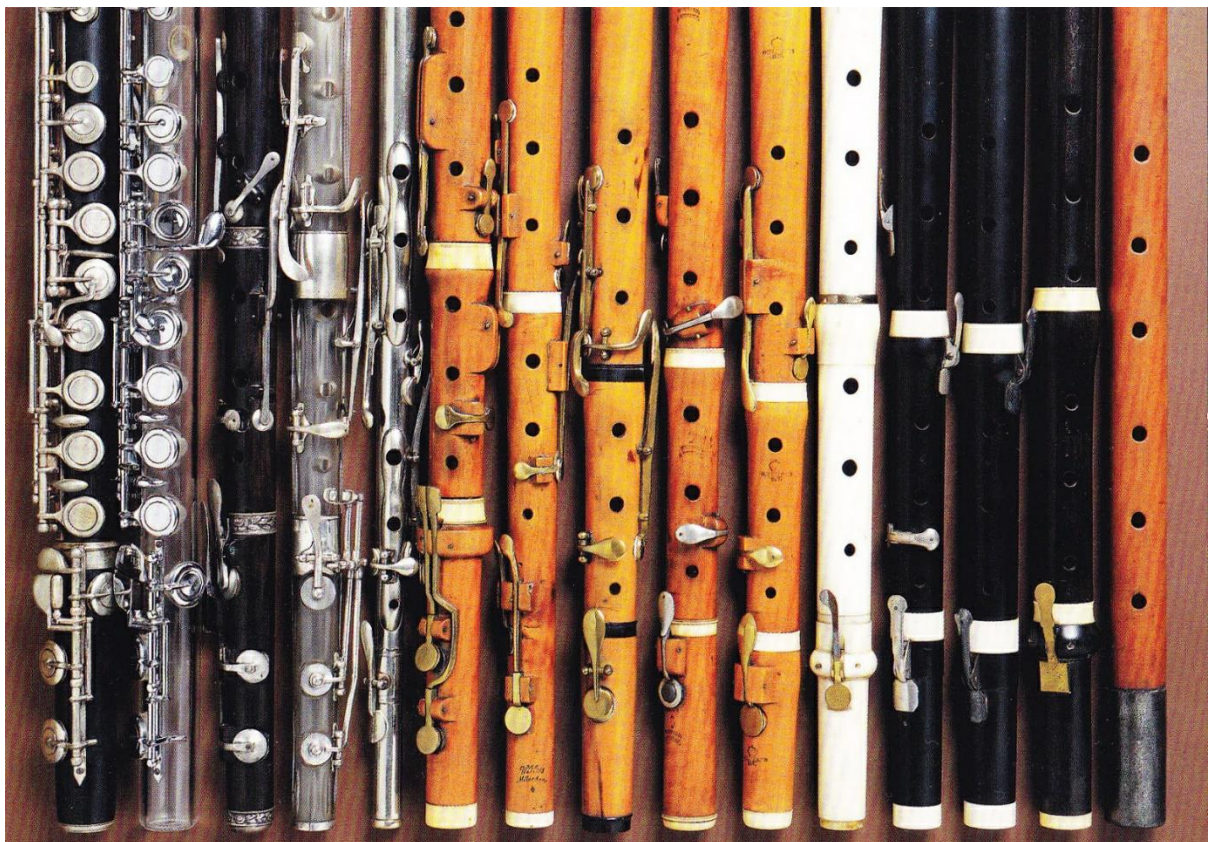
CMUS Profesional Xan Viaño
Avenida DO MAR - CARANZA 2-4 Ferrol
CP 15406 Coruña (A)

Tfno. 981333317, Fax 981326748

cmus.xanviano@edu.xunta.es <http://www.edu.xunta.es/centros/cmusxanviano/>

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

Modelo MD85PRO01

CMUS XAN VIAÑO

Programación de Fruta Travesa

CURSO 2023-24

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

CMUS Profesional Xan Viaño
Avenida DO MAR - CARANZA 2-4 Ferrol
CP 15406 Coruña (A)

Tfno. 981333317, Fax 981326748

cmus.xanviano@edu.xunta.es <http://www.edu.xunta.es/centros/cmusxanviano/>

ÍNDICE

I. Introducción.....	4
II. Metodoloxía.....	4
III. Atención á diversidade	6
IV. Temas transversais.....	6
V. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	8
VI. Secuenciación dos cursos	8
VI.1. 1º Grao Elemental	8
VI.2. 2º Grao Elemental	21
VI.3. 3º Grao Elemental	33
VI.4. 4º Grao Elemental	45
VI.5. 1º Grao Profesional	57
VI.6. 2º Grao Profesional	70
VI.7. 3º Grao Profesional	82
VI.8. 4º Grao Profesional	94
VI.9. 5º Grao Profesional	105
VI.10. 6º Grao Profesional.....	117
VII. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	130
VIII. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	132
IX. ANEXOS	133
IX.1. Probas de acceso 1º de grao profesional	133
IX.2. Probas de acceso a outros cursos.....	137
IX.2.1. Probas de Acceso de 2ª a 4ª G.E.	138
IX.2.2. Probas de Acceso de 2º a 6º G.P.....	143

IX.3. Criterios para a obtención dos premios fin de grao.....	152
IX.4. Criterios para ampliación de matrícula	157
IX.5. Optativa: Frauta Travesa 2º Instrumento.....	160

I. Introducción

A Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 45 que as ensinanzas artísticas teñen como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, e no artigo 48 preceptúa que as ensinanzas elementais de música terán as características e a organización que as administracións educativas determinen. Ditas características veñen ditadas no posterior decreto do 27 de setembro. A finalidade do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

A presente programación da concreción a dito decreto a nivel de aula, e será o documento polo que se desenvolvan os diversos parámetros do traballo de aula dos docentes da especialidade de Frauta Travesa deste centro.

II. Metodoloxía

A interpretación musical é a meta e, como tal, implica un desenvolvemento da personalidade e a sensibilidade, xa que a música é un vehículo de emocións.

O profesor/a como titor/a do alumno/a, será guía , sendo este un valor importante na construción da súa personalidade artística. Así pois, a programación é aberta, non ríxida, con potencial para adaptarse ás características e necesidades do alumno/a dentro dun marco de ensinanza individualizada.

O profesor/a disporá duns coñecementos previos do alumno/a para desenvolver os obxectivos e contidos.

A audición, repetición de exercicios, visualización de vídeos... dará lugar a un diálogo-debate entre profesor/a e alumno/a que potenciará o respecto á vez que a autocrítica.

Darase especial importancia á interrelación dos diferentes contidos na programación da Fruta Travesa respecto ás outras materias do currículo.

Nas clases deberá existir un clima de distensión e relaxación para favorecer as verdadeiras características do alumno/a. É importante á súa vez, que exista unha interpelación entre os diferentes alumnos/as. Toda esta relación repercutirá posteriormente nunha mellor interpretación en conxunto existindo unha maior complicidade entre eles.

O alumno/a deberá realizar os exercicios prácticos que o profesor propoña na clase.

Pais, nais, alumno/a e profesor/a estarán en estreita relación ao longo do curso académico para asegurar un rendemento axeitado do alumno/a e no seu defecto tomar decisións en base ó resultado.

Empregaranse todos os recursos dispoñibles entre aqueles de vangarda como poden ser recursos informáticos e da comunicación (Tics)

A organización do tempo e espazos dispoñibles veñen definidos polas características físicas do edificio, e polos horarios da ensinanza obrigatoria. A xefatura de estudos elaborará o reparto de aulas e espazos do centro conforme crea convinte.

III. Atención á diversidade

As ensinanzas de réxime especial non contan coa figura dun orientador pero a atención á diversidade e algo que se ten en conta coa intención de ter o mellor criterio posible e a mellor intención co fin de adoptar as medidas de integración máis apropiadas.

A secuenciación dos contidos será flexible e estes terán un carácter propedéutico. No caso de requirir unha adaptación curricular deberá facerse cunha programación de actividades específicas encamiñadas a paliar no posible os problemas que urxan.

No caso dos *alumnos/as estranxeiros*, farase o posible por non interferir nas súas costumes, (sempre que estas non inflúan de maneira negativa na clase) e adaptarse a linguaxe nos casos nos que o alumno/a lle custe entender o castelán ou o galego.

No caso dos *alumnos/as con algunha deficiencia ou dificultade*, haberá que estudar se é posible tocar o instrumento, dependendo do grao de deficiencia ou dificultade que teña o alumno/a, porque hai certos problemas que resultan inevitables á hora de tocar un instrumento e hai outras que polo contrario, permiten a práctica do instrumento, adaptando o programa ao alumno/a para favorecer o progreso deste.

Todos temos dereito á educación musical; é tarefa do profesor/a adecuar, na medida do posible, a programación cara estes alumnos/as con certos problemas.

IV. Temas transversais

Os temas transversais son un conxunto de contidos de ensinanzas esencialmente actitudinais. Abarcan contidos de varias disciplinas e o seu tratamento debe ser abordado dende a complementariedade.

De xeito paralelo á ensinanza musical, teranse en conta os seguintes:

- Educación ambiental
- Educación para a paz
- Educación para a igualdade de oportunidades entre sexos
- Educación para a saúde
- Educación cívica e moral
- Temas propios da Comunidade Autónoma Galega.
- Educación para a convivencia, a paz e a cidadanía
- Educación en e para os dereitos humanos

Educación en valores

Aparte dos valores universais de respecto e convivencia que afectan aos ámbitos da educación ambiental, da educación para a igualdade, da educación para a paz, da educación para o lecer, da educación do consumidor e da educación moral e cívica, que sempre son traballados nas clases individuais e colectivas, nas aulas traballaremos especialmente para que os alumnos adquiran coñecementos e habilidades para ser capaces de valorar a música desde un punto de vista estético e artístico.

Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (Tics)

O centro debe contar con equipos informáticos con conexión a Internet a disposición de profesores e alumnos. Para esta materia a rede é unha importante fonte de información, tanto para a consulta de fondos de bibliotecas, lectura de artigos especializados sobre a materia, busca de partituras, arquivos para escoitar e vídeo, ou libros especializados, etc. A biblioteca- fonoteca- videoteca do centro convértese no lugar máis adecuado para a obtención de información, deberemos animar e axudar aos alumnos a utilizar este espazo con aproveitamento. É recomendable usar na aula tecnoloxías da información e da comunicación, sempre que contemos con recursos que nolo permitan.

V. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Os diferentes alumnos/as de Fruta Travesa participarán en todas aquelas actividades de aula que programen os diferentes profesores/as-titores/as e que sexan de interese para o correcto proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Estas actividades estarán organizadas e coordinadas polo centro, ou en colaboración con outras entidades alleas, e estarán relacionadas con aspectos propios das ensinanzas de música: cursos especializados, asistencia a concertos ou ensaios de agrupacións de música, visita a museos ou similar, concertos fora do centro, etc.. Os alumnos e alumnas e os seus responsables legais estarán informados con anterioridade coa información pertinente. Nestas actividades, organizadas para incentivar aos alumnos e alumnas e mellorar a súa educación, resaltarán os valores de respecto e convivencia, entre outros.

VI. Secuenciación dos cursos

VI.1. 1º Grao Elemental

Obxectivos

O primeiro curso de grao elemental das ensinanzas de Fruta Travesa contribuirá a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a) Identificar a fruta como instrumento de vento-madeira. Coñecer as súas partes e adoptar unhas medidas de uso e hixiene axeitadas.
- b) Adoptar unha posición corporal axeitada e unha correcta colocación das mans.
- c) Conseguir unha sonoridade clara nas dúas primeiras oitavas.
- d) Aprender os rudimentos da respiración diafragmática.
- e) Desenvolver as capacidades auditivas e rítmicas que permitan interpretar estudos e obras co ritmo, articulación e fraseo axeitados.
- f) Memorizar textos musicais.
- g) Traballar en grupos de frutas e adquirir a capacidade de tocar e escoitar os demais para acadar un perfecto axuste, dinámica e afinación.
- h) Adquirir uns hábitos de traballo colectivo: silencio, respecto, concentración, puntualidade...
- i) Introducirse no hábito de escoitar música de diferentes estilos do propio instrumento e diferentes formacións musicais.
- j) Tocar en público.

Contidos

Contidos conceptuais:

- Que é a Frauta Travesa, a forma de produci-lo son e a familia á que pertence.
- Que é a afinación, o fraseo, a articulación, o ritmo e a dinámica.

Contidos procedimentais:

- Práctica do montaxe, limpeza e mantemento do instrumento.
- Práctica e fortalecemento dos músculos faciais e abdominais.
- Adquisición dunha boa posición da Frauta Travesa e do corpo.
- Análise dos pasos mais importantes para a consecución dunha técnica de estudo axeitada.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica de conxunto.
- **Contidos actitudinais:**
- Amosar interese polo estudo da Frauta Travesa e a música en xeral.

Avaliación

Criterios de avaliación

1. Amosar no curso capacidade de aprendizaxe individual.
2. Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entrámbalas mans.

3. Comezar a controla-lo aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
4. Emitir un son estable na extensión que se alcance neste curso.
5. Interpretar o repertorio programado para o curso incluíndo a práctica de memoria.
6. Realizar a práctica da clase colectiva, cando proceda.

Mínimos esixibles

Os seguintes aprendizaxes esenciais, considerados mínimos esixibles para a superación do curso, serán empregados no proceso final de avaliación:

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entrámbalas mans.
- Adquirir unha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento amosando un dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura.
- Tocar ritmicamente e co fraseo e articulación axeitados
- Práctica co metrónomo dunha selección de escalas maiores e menores cos seus correspondentes arpejos utilizando diferentes articulacións (ligado e picado).
- Aprendizaxe de memoria da escala cromática.

- Tocar unha selección de exercicios, estudos e pezas ou cancións axeitadas segundo o nivel.
- Tocar correctamente a metade dos exercicios, estudos e obras propostos polo profesor.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Ao longo do curso avaliarase ao alumno cos diferentes tipos de avaliacións:

Inicial. A través dunha primeira escoita de exercicios e obras, fixaranse segundo as necesidades particulares de cada alumno os recursos técnicos e interpretativos idóneos para unha mellor aprendizaxe. Esta sesión, rexistrada no diario de aula servirá ademais para avaliar o grao de mellora durante o curso.

Continua ou sumativa. Ao longo do curso valorarase a súa evolución, actitude e interese en cada unha das clases, audicións ou actividades.

Final, onde se terá en conta toda a súa evolución.

Procedementos ordinarios:

Efectuarase un seguimento do desenvolvemento dos seguintes apartados:

- a) Asistencia a clase.
- b) Distribución temporal da materia.
- c) Estudo do repertorio do curso correspondente.
- d) Apartado técnico.

- e) Práctica da lectura sinxela a primeira vista.

Procedementos alternativos:

Segundo o recollido nesta Programación, o procedemento alternativo de avaliación en 1º de G.E. será o seguinte:

Primeiro trimestre:

- a) O alumno/a deberá coñecer-lo que é a Fruta Travesa, a súa familia e a forma de producir o son ademais de coñecer e dominar a montaxe do instrumento, a súa limpeza e a forma básica do seu mantemento.
- b) De forma máis concreta a súa técnica terá que conseguirse a través de adoitar unha posición corporal axeitada que lle permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entrámbalas mans.
- c) Interpretará un repertorio técnico e musical axeitado ó seu nivel que se reflectirá na participación da audición trimestral con acompañamento de piano cando o considere o profesor/a.

Segundo trimestre:

- d) O alumno/a deberá emitir un son estable na extensión que se alcance neste curso ademais de adquirir unha técnica de estudo que sexa eficaz. Interpretará pezas o exercicios variados que mostren o aprendizaxe adquirido ata este momento e participará na audición trimestral con acompañamento de piano cando o considere o profesor/a.

Terceiro trimestre:

- a) O alumno/a comezará a aprendizaxe do rexistro agudo da Fruta Travesa ademais de profundar en tódolos aspectos tanto técnicos como musicais aprendidos ata o momento.
- b) A lectura a primeira vista realizarase a través de textos musicais axeitados ó seu nivel.
- c) Participará na audición trimestral con acompañamento de piano cando o profesor/a o estime oportuno.

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir nos procedementos ordinarios estarán determinados polos seguintes aspectos:

Técnica (40%):

- Emprego dunha posición corporal e colocación axeitada do instrumento que beneficie o desenvolvemento dunha correcta execución.

- Dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha continua mellora na emisión, afinación e flexibilidade do son.
- Adquisición dunha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento emitindo un son estable sobre as diferentes notas de cada rexistro.
- Emprego dunha boa dicitación que permita unha progresiva adecuación ás diferentes velocidades..
- Execución co metrónomo dunha selección de diferentes escalas utilizando unha ampla variedade de articulacións.

Estilo e interpretación (40%):

- Exactitude e precisión rítmica que facilite un axeitado fraseo e unha correcta articulación amosando así: un sólido control do son, coordinación das mans, mantemento do pulso e variedade dinámica.
- Execución dun programa de exercicios, estudos e obras prestando atención a unha correcta lectura, claridade e limpeza de pasaxes, adecuación aos tempos, precisión técnica, expresividade e sensibilidade.
- Capacidade de comprensión dunha nova partitura a través da lectura a vista valorando o seu grao de adaptación ás esixencias tendo en conta os diferentes aspectos técnicos e expresivos.

Actitude e rendemento (20%):

- Planificación e execución dun tempo mínimo semanal de traballo individual e regular que permita manter e incrementar as capacidades físicas inherentes á práctica instrumental.
- Consecución dun balance positivo respecto ao tempo empregado en relación ao resultado obtido entendendo a autonomía no estudo como unha capacidade indispensable na resolución de problemas e / ou dificultades.
- Boa predisposición de cara á materia e de cara ao traballo en conxunto a través dunha participación activa na clase en prol de alcanzar os obxectivos mínimos programados para o curso.
- A nota final resultará o 100 % segundo o cumprimento da programación.
- Nos casos en que a cualificación sexa inferior a cinco, o alumno disporá dunha convocatoria extraordinaria no mes de xuño.

Co fin de orientar ós alumnos que non superen o curso en maio, o profesor emitirá un informe cos acadados e os non acadados e as actividades de reforzo e mellora que guíen ós alumnos que queiran facer o exame extraordinario. Este exame será fixado pola dirección do centro; será convocado e comunicado coa debida antelación e consistirá nunha proba co profesor do instrumento amosando que alcanzou os mínimos esixibles do curso.

Os criterios de cualificación a valorar nesta proba serán os seguintes:

TÉCNICA, 60% . Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto: dominio no control da velocidade de dedos , articulación, dicitación e respiración.

INTERPRETACIÓN, 40%. Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución dun repertorio de obras programadas para o curso.

A nota final da avaliación resultará igualmente o 100% segundo o cumprimento da programación e redondearase co seguinte criterio: Cando os decimais sexan igual a 5 ou superior, a cualificación redondearase ao número enteiro seguinte. No caso de que os decimais sexan inferiores a ,5 a cualificación redondearase ao número enteiro da propia cualificación sen decimais. Exemplo: 5,5 se redondeará a 6 pero 5,45 se redondeará a 5

Os alumnos que superen este exame terán superado o curso académico no que se atopaban.

Calibración e Homoxeneización

- A calibración das cualificacións entre os profesores que imparten a mesma materia estará asegurada polas seguintes medidas:
- Un respecto ó cumprimento da propia programación.
- Organización das clases colectivas atendendo ós cursos independentemente de quen sexa o profesor. Deste xeito, un profesor dará clase colectiva a alumnos doutro profesor-titor.
- Audicións da especialidade de frauta nas que participan os alumnos dos dous profesores da materia.
- Reunións habituais entre os dous profesores da especialidade para avaliar o rendemento dos seus respectivos alumnos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Neste punto abordarase o protocolo a seguir nos casos nos que se detecte a posibilidade de ampliación de matrícula dalgún/ha alumno/a durante o curso escolar.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

O igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse a rexer segundo os procedementos expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumno dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos esixidos para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o/a titor/a realizará clases de reforzo, asistencia a clases doutros compañeiros de nivel similar, información máis continua cos titores do/a alumno/a.

Ó tratarse dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicadas ós contidos que estean pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

No caso de que un/unha alumno/a teña pendente a materia de Fruta Travesa, deberá recuperala no presente curso, pero non se comezarán cos novos obxectivos ata que non se alcancen os do curso anterior. Nese momento, darase por recuperada a materia pendente.

Probas extraordinarias

De xeito xeral, o/a alumno/a que non superara a convocatoria de Maio, terá unha proba no mes de Xuño na que deberá amosar que acadou os obxectivos mínimos do curso.

O contido da proba será notificada ao alumno/a no seu correspondente Informe de Avaliación Negativa entregado xunto co Boletín de Notas e/ou enviado por Centros-Net.

O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou xefe/a de Departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular, que será o que realice a avaliación das probas extraordinarias.

Recursos didácticos

Este listado de recursos sempre é orientador, cada profesor/a adaptarase ás necesidades de cada alumno/a, utilizando os que considere oportunos.

Métodos:

P. Wastall “ –Aprende tocando la flauta” Ed. Mundimúsica.

T. Wye “Iniciación a la flauta”. Vol. I. Ed. Mundimúsica.

T. Wye “Curso de flauta vol. 1”. Ed. Mundimúsica.

Escuchar, leer y tocar Vol. I Ed. DeHaske

G.Wichers, J.Kastelein “Escuchar, leer y tocar vol.1”

Wil Offermans “ –El libro de Thumpy”

Exercicios:

T. Wye “ Teoría y práctica de la flauta. 1 Sonido”. Ed. Mundimúsica.

Estudos:

G. Gariboldi. “Übungen für flöte”. 1-14. Ed. Peters.

G. Gariboldi. 30 Estudos fáciles y progresivos.

Obras:

That´s a Good Tune para frauta e piano. Roy Mitchell.

Melodías paisanas. Harmonización de Paulino Pereiro. Baía Edición

VI.2. 2º Grao Elemental

Obxectivos

O ensino da Frauta Travesa no segundo curso de Grao Elemental terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- a) Afianzar os coñecementos adquiridos no 1º curso.
- b) Adoptar unha posición corporal axeitada e unha correcta colocación das mans.
- c) Conseguir unha sonoridade clara sobre tódolos rexistros.
- d) Adquirir o concepto de matiz .
- e) Afianzar a práctica da respiración diafragmática.

- f) Desenvolver as capacidades auditivas e rítmicas que permitan interpretar estudos e obras co ritmo, articulación e fraseo axeitados.
- g) Memorizar textos musicais.
- h) Traballar a autonomía no estudo a través de exercicios propostos comprendendo o resultado que se pretende acadar.
- i) Traballar en grupos de frautas e adquirir a capacidade de tocar e escoitar ós demais para acadar un perfecto axuste, dinámica e afinación.
- j) Adquirir uns hábitos de traballo colectivo: silencio, respecto, concentración, puntualidade...
- k) Introducirse no hábito de escoitar música de diferentes estilos do propio instrumento e diferentes formacións musicais.
- l) Tocar en público.

Contidos

Contidos conceptuais:

- Aprendizaxe da escala maior e menor cos seus tipos: natural, melódica e harmónica.

Contidos procedimentais:

- Práctica das escalas e os intervalos controlando a emisión do son nos diferentes rexistros e articulacións.

- Exercicios de respiración con e sen instrumento
- Exercicios de embocadura e emisión
- Interpretación de textos musicais.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.

Contidos actitudinais:

- Esfuerzo e disciplina no aprendizaxe da Frauta Travesa
- Integración nun grupo musical

Avaliación

Criterios de avaliación

1. Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar o tempo que escoita e se adapta o resto de instrumentos.
2. Adquirir un hábito de estudo que posibilite no alumno a execución dos obxectivos deste curso.
3. Dominar, controlando a emisión do son en diferentes rexistros ás articulacións nas escalas ata dúas alteracións.
4. Interpretar un repertorio axeitado ao seu nivel.
5. Interpretar o repertorio programado para o curso incluíndo a práctica de memoria.
6. Realizar a práctica da clase colectiva si é o caso.

Mínimos esixibles

Os seguintes aprendizaxes esenciais, considerados mínimos esixibles para a superación do curso, serán empregados no proceso final de avaliación:

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entrámbalas mans.
- Adquirir unha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento amosando un dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura.
- Tocar ritmicamente e co fraseo e articulación axeitados
- Práctica co metrónomo dunha selección de escalas maiores e menores cos seus correspondentes arpejos utilizando diferentes articulacións (ligado e picado).
- Aprendizaxe de memoria da escala cromática.
- Tocar unha selección de exercicios, estudos e pezas ou cancións axeitadas segundo o nivel.
- Tocar correctamente a metade dos exercicios, estudos e obras propostos polo profesor.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Ao longo do curso avaliarase ao alumno cos diferentes tipos de avaliacións:

Inicial. A través dunha primeira escoita de exercicios e obras, fixaranse segundo as necesidades particulares de cada alumno os recursos técnicos e interpretativos idóneos para unha mellor aprendizaxe. Esta sesión, rexistrada no diario de aula servirá ademais para avaliar o grao de mellora durante o curso.

Continua ou sumativa. Ao longo do curso valorarase a súa evolución, actitude e interese en cada unha das clases, audicións ou actividades.

Final, onde se terá en conta toda a súa evolución.

Procedementos ordinarios

Efectuarase un seguimento do desenvolvemento dos seguintes apartados:

- a) Asistencia a clase.
- b) Distribución temporal da materia.
- c) Estudo do repertorio do curso correspondente.
- d) Apartado técnico.
- e) Lectura á vista.

Procedementos alternativos

Segundo o recollido nesta Programación, o procedemento alternativo de avaliación en 2º de G.E. será o seguinte:

Primeiro trimestre:

- a) O profesor pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.

- b) O alumno/a deberá amosar un coñecemento correcto da posición corporal e amosar unha axitada coordinación entrámbalas mans. Terá que coñecer o nome de tódalas claves da Frauta Travesa.
- c) O alumno/a terá que interpretar dúas pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ó seu contido.

Segundo trimestre:

- a) O profesor/a pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a deberá coñecer e dominar durante este trimestre a escala cromática coa extensión que vai desde o Mi2 ata o Do5
- c) O alumno/a terá que interpretar dúas pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano ,si é o caso, complementando as traballadas no primeiro trimestre, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ó seu contido

Terceiro trimestre:

- a) O profesor/a pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a deberá amosar un coñecemento correcto dos contidos aprendidos durante este trimestre e os dous anteriores. O alumno terá que interpretar a parte do programa que non traballara nos trimestres anteriores, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ó seu contido.

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir nos procedementos ordinarios estarán determinados polos seguintes aspectos:

Técnica (40%):

Emprego dunha posición corporal e colocación axeitada do instrumento que beneficie o desenvolvemento dunha correcta execución.

Dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha continua mellora na emisión, afinación e flexibilidade do son.

Adquisición dunha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento emitindo un son estable sobre as diferentes notas de cada rexistro.

Emprego dunha boa dicitación que permita unha progresiva adecuación ás diferentes velocidades..

Execución co metrónomo dunha selección de diferentes escalas utilizando unha ampla variedade de articulacións.

Estilo e interpretación (40%):

Exactitude e precisión rítmica que facilite un axeitado fraseo e unha correcta articulación amosando así: un sólido control do son, coordinación das mans, mantemento do pulso e variedade dinámica.

Execución dun programa de exercicios, estudos e obras prestando atención a unha correcta lectura, claridade e limpeza de pasaxes, adecuación aos tempos, precisión técnica, expresividade e sensibilidade.

Capacidade de comprensión dunha nova partitura a través da lectura a vista valorando o seu grao de adaptación ás esixencias tendo en conta os diferentes aspectos técnicos e expresivos.

Actitude e rendemento (20%):

Dedicación dun tempo mínimo semanal de traballo individual e regular que permita manter e incrementar as capacidades físicas inherentes á práctica instrumental.

Consecución dun balance positivo respecto ao tempo empregado en relación ao resultado obtido entendendo a autonomía no estudo como unha capacidade indispensable na resolución de problemas e / ou dificultades.

Boa predisposición de cara a materia e ao traballo en conxunto a través dunha participación activa na clase en prol de alcanzar os obxectivos mínimos programados para o curso.

A nota final resultará o 100 % segundo o cumprimento da programación

Nos casos en que a cualificación sexa inferior a cinco, o alumno disporá dunha **convocatoria extraordinaria no mes de xuño.**

Co fin de orientar ós alumnos que non superen o curso en maio, o profesor emitirá un informe cos obxectivos acadados e os non acadados e as actividades de reforzo e mellora que guíen ós alumnos que queiran facer o exame extraordinario. Este exame será fixado pola dirección do centro; será convocado e comunicado coa debida antelación e consistirá nunha proba co profesor do instrumento amosando que alcanzou os mínimos esixibles do curso.

Os criterios de cualificación a valorar nesta proba serán os seguintes:

TÉCNICA, 60% . Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto: dominio no control da velocidade de dedos , articulación, dixitación e respiración.

INTERPRETACIÓN, 40%. Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución dun repertorio de obras programadas para o curso.

A nota final da avaliación resultará igualmente o 100% segundo o cumprimento da programación e redondearase co seguinte criterio: Cando os decimais sexan igual a 5 ou superior, a cualificación redondearase ao número enteiro seguinte. No caso de que os decimais sexan inferiores a ,5 a cualificación redondearase ao número enteiro da propia cualificación sen decimais. Exemplo: 5,5 se redondeará a 6 pero 5,45 se redondeará a 5

Os alumnos que superen este exame terán superado o curso académico no que se atopaban.

Calibración e Homoxeneización

A calibración das cualificacións entre os profesores que imparten a mesma materia estará asegurada polas seguintes medidas:

Un respecto ó cumprimento da propia programación.

Organización das clases colectivas atendendo ós cursos independentemente de quen sexa o profesor. Deste xeito, un profesor dará clase colectiva a alumnos doutro profesor-titor.

Audicións da especialidade de fruta nas que participan os alumnos dos dous profesores da materia.

Entrevistas rutineiras entre os dous profesores da especialidade para avaliar o rendemento dos seus respectivos alumnos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Neste punto abordarase o protocolo a seguir nos casos nos que se detecte a posibilidade de ampliación de matrícula dalgún/ha alumno/a durante o curso escolar.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

O igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse rexer segundo os procedementos expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumno dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos esixidos para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o/a titor/a realizará clases de reforzo, asistencia a clases doutros compañeiros de nivel similar, información máis continua cos titores do/a alumno/a.

Ó tratarse dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicadas ós contidos que estean pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

No caso de que un/unha alumno/a teña pendente a materia de Fruta Travesa, deberá recuperala no presente curso, pero non se comezarán cos novos obxectivos ata que non se alcancen os do curso anterior. Nese momento, darase por recuperada a materia pendente.

Probas extraordinarias

De xeito xeral, o/a alumno/a que non superara a convocatoria de Maio, terá unha proba no mes de Xuño na que deberá amosar que acadou os obxectivos mínimos do curso.

O contido da proba será notificada ao alumno/a no seu correspondente Informe de Avaliación Negativa entregado xunto co Boletín de Notas e/ou enviado por Centros-Net.

O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou xefe/a de Departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular, que será o que realice a avaliación das probas extraordinarias.

Recursos didácticos

Este listado de recursos sempre é orientador, cada profesor/a adaptarase ás necesidades de cada alumno/a, utilizando os que considere oportunos.

Métodos:

H. Altès. "Método de flauta". Vol. I. 1-11.

T. Wye. "Iniciación a la flauta". Vol.II.

Escuchar, leer y tocar Vol. II. Ed. DeHaske.

Peter Wastall. Aprende tocando la flauta.

T. Wye. Curso de flauta. Libro de enseñanza en grupo. Ed. Mundimúsica.

Exercicios:

T. Wye " Teoría y práctica de la flauta. 1 Sonido". Ed. Mundimúsica.

R. Winn. I Love Scales. Ed. Verlag.

Estudos:

G. Gariboldi. "Übungen für flöte". 15-25. Ed. Peters.

G. Gariboldi. 30 estudos fáciles y progresivos.

Bantai Kovacs. Selected Studies I.

Obras:

"La flauta clásica" Vol. I.

T. Susato: Rondo

T. Susato: Saltarello

Quatre Pièces Faciles. E. Bozza. Ed. Leduc.

That's a Good Tune para fruta e piano. Roy Mitchell.

All Sort Grades para fruta e piano 1-3 Trinity Repertory Library.

Conxunto instrumental 2. Nomar Z. Real Musical.

VI.3. 3º Grao Elemental

Obxectivos

- a) Conseguir unha sonoridade clara nas tres oitavas.
- b) Afianzar a práctica da respiración diafragmática.
- c) Desenvolver as capacidades auditivas e rítmicas que permitan interpretar estudos e obras co ritmo, articulación e fraseo axeitados.
- d) Memorizar textos musicais.
- e) Conseguir un maior control sobre as diferentes dinámicas.

- f) Desenvolver a capacidade de autocorrección no estudo individual.
- g) Traballar a autonomía no estudo a través de exercicios propostos comprendendo o resultado que se pretende acadar.
- h) Traballar en grupos de frautas e adquirir a capacidade de tocar e escoitar ós demais para acadar un perfecto axuste, control dinámico e afinación.
- i) Adquirir uns hábitos de traballo dentro do grupo: silencio, respecto, concentración, puntualidade...
- j) Introducirse no hábito de escoitar música de diferentes estilos do propio instrumento e diferentes formacións musicais.
- k) Tocar en público.

Contidos

Contidos conceptuais.

- Coñecemento da historia e desenvolvemento da Fruta Travesa e a súa aparición nas obras musicais.

Contidos Procedimentais

- Adestramento progresivo e permanente da memoria
- Lectura a primeira vista de fragmentos e obras sinxelas.

- Práctica de escalas e intervalos (terceiras e cuartas) controlando a emisión do aire nos diferentes rexistros e utilizando diferentes articulacións.
- Control e dominio progresivo da propia posición e da Fruta Travesa en particular.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.

Contidos actitudinais

- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.

Avaliación

Criterios de avaliación

1. Dominar, controlando a emisión do son nos diferentes rexistros as diversas articulacións nas escalas de ata tres alteracións.
2. Ler a primeira vista unha selección de obras ou estudos.
3. Interpretar o repertorio programado para o curso incluíndo a práctica de memoria.
4. Realizar práctica de conxunto.

Mínimos esixibles

Os seguintes aprendizaxes esenciais, considerados mínimos esixibles para a superación do curso, serán empregados no proceso final de avaliación:

Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entrámbalas mans.

Adquirir unha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento amosando un dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura.

Tocar ritmicamente e co fraseo e articulación axeitados

Práctica co metrónomo dunha selección de escalas maiores e menores cos seus correspondentes arpejos utilizando diferentes articulacións (ligado e picado).

Aprendizaxe de memoria da escala cromática.

Tocar unha selección de exercicios, estudos e pezas ou cancións axeitadas segundo o nivel.

Tocar correctamente a metade dos exercicios, estudos e obras propostos polo profesor.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Ao longo do curso avaliarase ao alumno cos diferentes tipos de avaliacións:

Inicial. A través dunha primeira escoita de exercicios e obras, fixaranse segundo as necesidades particulares de cada alumno os recursos técnicos e interpretativos idóneos para unha mellor aprendizaxe. Esta sesión, rexistrada no diario de aula servirá ademais para avaliar o grao de mellora durante o curso.

Continua ou sumativa. Ao longo do curso valorarase a súa evolución, actitude e interese en cada unha das clases, audicións ou actividades.

Final, onde se terá en conta toda a súa evolución.

Procedementos Ordinarios

Efectuarase un seguimento do desenvolvemento dos seguintes apartados:

- a) Asistencia a clase.
- b) Distribución temporal da materia.
- c) Estudo do repertorio do curso correspondente.
- d) Apartado técnico.
- e) Lectura á vista.

Procedementos Alternativos

O procedemento alternativo de avaliación en 3º de G.E. será o seguinte:

Primeiro trimestre:

- a) O profesor pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a deberá dominar, controlando a emisión do son nos diferentes rexistros, as diferentes articulacións nas escalas de ata tres alteracións.
- c) O alumno/a terá que interpretar dúas pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ós contidos.

Segundo trimestre:

- a) O profesor/a pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.

- b) O profesor/a pedirá ó alumno que amose coñecementos mínimos dos contidos aprendidos durante este segundo trimestre e durante o primeiro.
- c) O alumno/a terá que interpretar dúas pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, distintas das traballadas no primeiro trimestre, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ós contidos.

Terceiro trimestre:

- a) O Profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a terá que interpretar textos musicais a primeira vista.
- c) O alumno/a terá que interpretar a parte do programa que non traballara nos trimestres anteriores, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ós contidos.

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir nos procedementos ordinarios estarán determinados polos seguintes aspectos:

Técnica (40%):

- Emprego dunha posición corporal e colocación axeitada do instrumento que beneficie o desenvolvemento dunha correcta execución.
- Dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha continua mellora na emisión, afinación e flexibilidade do son.

- Adquisición dunha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento emitindo un son estable sobre as diferentes notas de cada rexistro.
- Emprego dunha boa dixitación que permita unha progresiva adecuación ás diferentes velocidades..
- Execución co metrónomo dunha selección de diferentes escalas utilizando unha ampla variedade de articulacións.

Estilo e interpretación (40%):

- Exactitude e precisión rítmica que facilite un axeitado fraseo e unha correcta articulación amosando así: un sólido control do son, coordinación das mans, mantemento do pulso e variedade dinámica.
- Execución dun programa de exercicios, estudos e obras prestando atención a unha correcta lectura, claridade e limpeza de pasaxes, adecuación aos tempos, precisión técnica, expresividade e sensibilidade.
- Capacidade de comprensión dunha nova partitura a través da lectura a vista valorando o seu grao de adaptación ás esixencias tendo en conta os diferentes aspectos técnicos e expresivos.

Actitude e rendemento (20%):

- Dedicación dun tempo mínimo semanal de traballo individual e regular que permita manter e incrementar as capacidades físicas inherentes á práctica instrumental.
- Consecución dun balance positivo respecto ao tempo empregado en relación ao resultado obtido entendendo a autonomía no estudo como unha capacidade indispensable na resolución de problemas e / ou dificultades.
- Boa predisposición de cara a materia e ao traballo en conxunto a través dunha participación activa na clase en prol de alcanzar os obxectivos mínimos programados para o curso.

A nota final resultará o 100 % segundo o cumprimento da programación

Nos casos en que a cualificación sexa inferior a cinco, o alumno disporá dunha **convocatoria extraordinaria no mes de xuño**.

Co fin de orientar ós alumnos que non superen o curso en maio, o profesor emitirá un informe cos obxectivos acadados e os non acadados e as actividades de reforzo e mellora que guíen ós alumnos que queiran facer o exame extraordinario. Este exame será fixado pola dirección do centro; será convocado e comunicado coa debida antelación e consistirá nunha proba co profesor do instrumento amosando que alcanzou os mínimos esixibles do curso.

Os criterios de cualificación a valorar nesta proba serán os seguintes:

TÉCNICA, 60% . Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto: dominio no control da velocidade de dedos , articulación, dicitación e respiración.

INTERPRETACIÓN, 40%. Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución dun repertorio de obras programadas para o curso.

A nota final da avaliación resultará igualmente o 100% segundo o cumprimento da programación e redondearase co seguinte criterio: Cando os decimais sexan igual a 5 ou superior, a cualificación redondearase ao número enteiro seguinte. No caso de que os decimais sexan inferiores a ,5 a cualificación redondearase ao número enteiro da propia cualificación sen decimais. Exemplo: 5,5 se redondeará a 6 pero 5,45 se redondeará a 5.

Os alumnos que superen este exame terán superado o curso académico no que se atopaban.

Calibración e Homoxeneización

A calibración das cualificacións entre os profesores que imparten a mesma materia estará asegurada polas seguintes medidas:

- Un respecto ó cumprimento da propia programación.
- Organización das clases colectivas atendendo ós cursos independentemente de quen sexa o profesor. Deste xeito, un profesor dará clase colectiva a alumnos doutro profesor-titor.
- Audicións da especialidade de fruta nas que participan os alumnos dos dous profesores da materia.
- Entrevistas rutineiras entre os dous profesores da especialidade para avaliar o rendemento dos seus respectivos alumnos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Neste punto abordarase o protocolo a seguir nos casos nos que se detecte a posibilidade de ampliación de matrícula dalgún/ha alumno/a durante o curso escolar.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

O igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse a rexer segundo os procedementos expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumno dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos esixidos para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o/a titor/a realizará clases de reforzo, asistencia a clases doutros compañeiros de nivel similar, información máis continua cos titores do/a alumno/a.

Ó tratase dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicadas ós contidos pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

No caso de que un/unha alumno/a teña pendente a materia de Fruta Travesa, deberá recuperala no presente curso, pero non se comezarán cos novos obxectivos ata que non se alcancen os do curso anterior. Nese momento, darase por recuperada a materia pendente.

Probas extraordinarias

No caso de que un/unha alumno/a non supere a materia de Frauta Travesa no mes de Maio, terá unha proba extraordinaria no mes de Xuño que consistirá nunha proba co/a profesor/a de Frauta Travesa, amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

O contido da proba será notificada ao alumno/a no seu correspondente Informe de Avaliación Negativa entregado xunto co Boletín de Notas e/ou enviado por Centros-Net.

O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou xefe/a de Departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular, que será o que realice a avaliación das probas extraordinarias.

Recursos didácticos

Este listado de recursos sempre é orientador, cada profesor/a adaptárase ás necesidades de cada alumno/a, utilizando os que considere oportunos.

Métodos:

H. Altès. "Método de flauta". Vol. I. 12-23.

F. González Maestre, "Método Elemental", Unión Musical

G. Wichers, J. Kastelein "Escuchar, leer y tocar 3"

Ejercicios:

T. Wye "Teoría y práctica de la flauta. 1 Sonido". Ed. Mundimúsica.

Estudos:

G. Gariboldi. "Études Mignonnes pour flûte Op.131". 1-10. Ed. Leduc.
Selección de estudos de Bantai-Kovacs Vol. I e II. Ed. Música Budapest.

G. Gariboldi. Thirty Easy and Progressive Studies for Flute.
Fifty Little Studies Op. 25 H. Lindholm

Obras:

"La flauta clásica". Vol. I e II.
First Repertoire for flute. Peter Wastall.
Mihalovici. "Melodie".
T. Wye, "Flute trios vol. I". Chester Music.
P. Hindemith, "Echo", Schott.
A. Vivaldi, "Sonata en Do Maior", Cd Sheet Music.
G. Ph. Telemann. Sonata en Fa Maior.
E. Bozza. Cuatro piezas fáciles. Ed. Leduc.

VI.4. 4º Grao Elemental

Obxectivos

O ensino da Fruta Travesa no Cuarto curso de Grao Elemental terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- a) Aprender de que non só co instrumento se fai a música; o movemento do corpo, dos dedos, a expresividade, a plasticidade e a flexibilidade en xeral fan que o intérprete contacte mellor co público que o esta escoitando.

- b) Coñece-las posibilidades e características sonoras do instrumento e saber empregalas, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual coma de conxunto.
- c) Amosar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.
- d) Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde a este nivel.
- e) Coñece-la historia básica da evolución da Fruta Travesa ata a actualidade.
- f) Dominar, controlando a emisión do son nos diferentes rexistros as escalas maiores e menores de ata catro alteracións utilizando diferentes articulacións.
- g) Memorizar textos musicais.
- h) Tocar en público.

Contidos

Contidos conceptuais:

- Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus distintos niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.,) para chegar a través diso a unha interpretación consciente e non meramente intuitiva.

Contidos Procedimentais:

- Selección progresiva en canto ó grao de dificultade de exercicios, estudos e obras do repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumno.
- Exercicios de embocadura e emisión: notas mantidas en diferentes dinámicas. Exercicios de embocadura e emisión: notas mantidas en diferentes dinámicas.
- Práctica de escalas do curso con diferentes articulacións e a diferentes velocidades.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.

Contidos actitudinais:

- Práctica e adestramento permanente da resposta que temos en canto a unha proba o audición co fin de mellorar os posibles defectos.

Avaliación

Criterios de avaliación

1. Coñece-las posibilidades e características sonoras do instrumento e saber empregarlas, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual coma de conxunto.
2. Amosar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.

3. Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde a este nivel.
4. Coñece-la historia básica da evolución da Frauta Travesa ata a actualidade.
5. Dominar, controlando a emisión do son en diferentes rexistros as diferentes articulacións en escalas de ata catro alteracións.
6. Interpretar de memoria diante dun público, con acompañante ou como solista, as obras representativas deste grao con seguridade e control da situación.

Mínimos esixibles

Os seguintes aprendizaxes esenciais, considerados mínimos esixibles para a superación do curso, serán empregados no proceso final de avaliación:

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entrámbalas mans.
- Adquirir unha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento amosando un dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura.
- Tocar ritmicamente e co fraseo e articulación axeitados
- Práctica co metrónomo dunha selección de escalas maiores e menores cos seus correspondentes arpejos utilizando diferentes articulacións (ligado e picado).
- Aprendizaxe de memoria da escala cromática.

- Tocar unha selección de exercicios, estudos e pezas ou cancións axeitadas segundo o nivel.
- Tocar correctamente a metade dos exercicios, estudos e obras propostos polo profesor.
- Amosar unha progresiva autonomía na resolución dos problemas relacionados co estudo.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Ao longo do curso avaliarase ao alumno cos diferentes tipos de avaliacións:

Inicial. A través dunha primeira escoita de exercicios e obras, fixaranse segundo as necesidades particulares de cada alumno os recursos técnicos e interpretativos idóneos para unha mellor aprendizaxe. Esta sesión, rexistrada no diario de aula servirá ademais para avaliar o grao de mellora durante o curso.

Continua ou sumativa. Ao longo do curso valorarase a súa evolución, actitude e interese en cada unha das clases, audicións ou actividades.

Final, onde se terá en conta toda a súa evolución.

Procedementos ordinarios:

Efectuarase un seguimento do desenvolvemento dos seguintes apartados:

- a) Asistencia a clase.
- b) Distribución temporal da materia.

- c) Estudo do repertorio do curso correspondente.
- d) Apartado técnico.
- e) Lectura á vista.

Procedementos alternativos

O procedemento alternativo de avaliación en 4º de G.E. será o seguinte:

Primeiro trimestre:

- a) O profesor/a pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a terá que interpretar dúas pezas de nivel axeitado ó curso, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ós contidos.

Segundo trimestre:

- a) O profesor/a pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a terá que interpretar dúas pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, distintas das traballadas no primeiro trimestre, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ós contidos.

Terceiro trimestre:

- a) O profesor/a pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a terá que interpretar a parte do programa que non traballara nos trimestres anteriores con acompañamento de piano, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ós contidos.

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir nos procedementos ordinarios estarán determinados polos seguintes aspectos:

Técnica (40%):

- Emprego dunha posición corporal e colocación axeitada do instrumento que beneficie o desenvolvemento dunha correcta execución.
- Dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha continua mellora na emisión, afinación e flexibilidade do son.
- Adquisición dunha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento emitindo un son estable sobre as diferentes notas de cada rexistro.
- Emprego dunha boa dicitación que permita unha progresiva adecuación ás diferentes velocidades..
- Execución co metrónomo dunha selección de diferentes escalas utilizando unha ampla variedade de articulacións.

Estilo e interpretación (40%):

- Exactitude e precisión rítmica que facilite un axeitado fraseo e unha correcta articulación amosando así: un sólido control do son, coordinación das mans, mantemento do pulso e variedade dinámica.
- Execución dun programa de exercicios, estudos e obras prestando atención a unha correcta lectura, claridade e limpeza de pasaxes, adecuación aos tempos, precisión técnica, expresividade e sensibilidade.
- Capacidade de comprensión dunha nova partitura a través da lectura a vista valorando o seu grao de adaptación ás esixencias tendo en conta os diferentes aspectos técnicos e expresivos.

Actitude e rendemento (20%):

- Dedicación dun tempo mínimo semanal de traballo individual e regular que permita manter e incrementar as capacidades físicas inherentes á práctica instrumental.
- Consecución dun balance positivo respecto ao tempo empregado en relación ao resultado obtido entendendo a autonomía no estudo como unha capacidade indispensable na resolución de problemas e / ou dificultades.
- Boa predisposición de cara a materia e ao traballo en conxunto a través dunha participación activa na clase en prol de alcanzar os obxectivos mínimos programados para o curso.

A nota final resultará o 100 % segundo o cumprimento da programación.

Nos casos en que a cualificación sexa inferior a cinco, o alumno disporá dunha **convocatoria extraordinaria no mes de xuño.**

Co fin de orientar ós alumnos que non superen o curso en maio, o profesor emitirá un informe cos obxectivos acadados e os non acadados e as actividades de reforzo e mellora que guíen ós alumnos que queiran facer o exame extraordinario. Este exame será fixado pola dirección do centro; será convocado e comunicado coa debida antelación e consistirá nunha proba co profesor do instrumento amosando que alcanzou os mínimos esixibles do curso.

Os criterios de cualificación a valorar nesta proba serán os seguintes:

TÉCNICA, 60% . Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto: dominio no control da velocidade de dedos , articulación, dixitación e respiración.

INTERPRETACIÓN, 40%. Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución dun repertorio de obras programadas para o curso.

A nota final da avaliación resultará igualmente o 100% segundo o cumprimento da programación e redondearase co seguinte criterio: Cando os decimais sexan igual a 5 ou superior, a cualificación redondearase ao número enteiro seguinte. No caso de que os decimais sexan inferiores a 5 a cualificación redondearase ao número enteiro da propia cualificación sen decimais. Exemplo: 5,5 se redondeará a 6 pero 5,45 se redondeará a 5.

Os alumnos que superen este exame terán superado o curso académico no que se atopaban.

Calibración e Homoxeneización

A calibración das cualificacións entre os profesores que imparten a mesma materia estará asegurada polas seguintes medidas:

- Un respecto ó cumprimento da propia programación.
- Organización das clases colectivas atendendo ós cursos independentemente de quen sexa o profesor. Deste xeito, un profesor dará clase colectiva a alumnos doutro profesor-titor.
- Audicións da especialidade de fruta nas que participan os alumnos dos dous profesores da materia.
- Reunións habituais entre os dous profesores da especialidade para avaliar o rendemento dos seus respectivos alumnos.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Ao igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse a rexer segundo os procedementos expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumno dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos marcados para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o/a titor/a realizará clases de reforzo, asistencia a clases doutros compañeiros de nivel similar, reunións continuas cos titores do/a alumno/a...

Ó tratase dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicadas ós contidos que resulten pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

No caso de que un/unha alumno/a teña pendente a materia de Fruta Travesa, deberá recuperala no presente curso, pero non se comezarán cos novos obxectivos ata que non se alcancen os do curso anterior. Nese momento, darase por recuperada a materia pendente.

Probas extraordinarias

No caso de que un/unha alumno/a non supere a materia de Fruta Travesa no mes de maio, terá unha proba extraordinaria no mes de Xuño que consistirá nunha proba co/a profesor/a de Fruta Travesa, amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

O contido da proba será notificada ao alumno/a no seu correspondente Informe de Avaliación Negativa entregado xunto co Boletín de Notas e/ou enviado por Centros-Net.

O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou xefe/a de Departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular, que será o que realice a avaliación das probas extraordinarias.

Recursos didácticos

Este listado de recursos sempre é orientador, cada profesor/a adaptarase ás necesidades de cada alumno/a, utilizando os que considere oportunos.

Métodos:

H. Altès. "Método de flauta". Vol. I. (24 ata o final).

Exercicios:

M. Moyse "De la sonorité" . Ed. Leduc.

T. Wye "Teoría y práctica de la flauta" vol I. Son. Mundimúsica.

T. Wye "Teoría y práctica de la flauta" vol II. Técnica. Mundimúsica.

A. Reichert "7 Ejercicios diarios".

Estudos:

G. Gariboldi. "Études Mignonnes pour flûte Op.131". 11-20. Ed. Leduc.

M. Moyse. "24 Pequenos estudos melódicos". Ed. Leduc.

M. Moyse "Le debutant flutiste". Ed. Leduc.

H. Lindholm. Fifty Little Studies Op. 25.

Bantai- Kovacs. Selección de estudos Vol. II. Ed. Música Budapest.

Obras:

"La Flauta clásica". Vol. II. III.

W. A. Mozart. "Andante en DoM para frauta e orquestra Kv. 315".

C. Nielsen. "The Children are Playing".

G. Fauré. "Siciliana"

G. Fauré. "Berceuse Op. 16".

G. P. Telemann. "Sonata en FaM". Ed. IMC.

C. Debussy. "En Bateau"

C. Debussy. "The Petit Nègre"

Henri Tomasi. Le Petit Chevrier Corse. Ed. A. Leduc.

T. Wye "Flute trios" vol. II Chester Music.

C. Norton. "Microjazz: flute duets" Boosey & Hawkes.

A. Vivaldi. "Sonata en Do Maior", CdSheet Music.

C. W. Glück. "Danza dos Espiritus Benaventurados"

J. B. Loeillet. "Sonata en Si menor"

Donizetti. Sonata en FaM. Ed. Zimmermann.

B. Marcello. 12 Sonatas Op. II.

A Treasury of Flute Music. Transcribed and Adapted by Louis Moyse. Ed. Hal
Leonard

VI.5. 1º Grao Profesional

Obxectivos

O primeiro curso de grao profesional das ensinanzas de Frauta Travesa contribuirá a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a) Interpretar un repertorio utilizando a medida, afinación, fraseo e articulacións correctos.

- b) Memorizar textos musicais.
- c) Adquirir unha técnica de estudo produtiva.
- d) Perfeccionar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.
- e) Dominar escalas maiores e menores, naturais e harmónicas, en tódalas tonalidades.
- f) Adquirir fluidez na lectura a primeira vista.

Contidos

Contidos conceptuais

- Acústica da Frauta Travesa.
- Recensións históricas da Frauta Travesa a través das diferentes épocas.

Contidos Procedimentais

- Traballo dos elementos que interveñen no fraseo musical: liña, cor e expresión; con especial atención aos tempos lentos.
- Estudo das dinámicas con especial énfase na terceira octava.
- Estudo do vibrato.

- Iniciación ó estudo do dobre e triplo picado.
- Practica de conxunto con outros instrumentos.
- Adestramento da memoria.
- Práctica da improvisación sobre bases harmónicas simples.
- Exercicios de respiración, embocadura, emisión e afinación.
- Exercicios de mecanismo a través de escalas, terceiras e arpexos.
- Interpretación dun repertorio axeitado a este nivel.
- Práctica das diferentes articulacións
- Exercicios de lectura a primeira vista.

Contidos actitudinais

- Participación activa nas actividades do curso.
- Actitude positiva fronte os estudos da Frauta Travesa.

Avaliación

Criterios de avaliación

1. Empregar o esforzo musical e a respiración axeitados ás esixencias da execución musical.
2. Controlar a execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

3. Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
4. Amosar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
5. Interpretar diante do público con acompañante ou como solista e de memoria, as obras representativas do seu grao de desenvolvemento coa maior seguridade posible e con control da situación.

Mínimos esixibles

Os seguintes aprendizaxes esenciais, considerados mínimos esixibles para a superación do curso, serán empregados no proceso final de avaliación:

- Adquirir unha maior calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento amosando un dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha mellora na correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Desenvolver o ámbito dinámico.
- Executar correctamente e co metrónomo os diferentes tipos de escalas maiores e menores cos seus correspondentes arpejos ademais dos exercicios técnicos propostos en clase en diferentes articulacións.
- Tocar ritmicamente e co fraseo e articulación axeitada.
- Utilizar o vibrato.

- Tocar unha selección de tres obras segundo o nivel (a lo menos unha delas con acompañamento de piano).
- Tocar correctamente a metade dos estudos propostos polo profesor.
- Amosar unha progresiva autonomía na resolución dos problemas relacionados co estudo.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Ao longo do curso avaliarase ao alumno cos diferentes tipos de avaliacións:

Inicial. A través dunha primeira escoita de exercicios e obras, fixaranse segundo as necesidades particulares de cada alumno os recursos técnicos e interpretativos idóneos para unha mellor aprendizaxe. Esta sesión, rexistrada no diario de aula servirá ademais para avaliar o grao de mellora durante o curso.

Continua ou sumativa. Ao longo do curso valorarase a súa evolución, actitude e interese en cada unha das clases, audicións ou actividades.

Final, onde se terá en conta toda a súa evolución.

Procedementos ordinarios

Efectuarase un seguimento do desenvolvemento dos seguintes apartados:

- a) Asistencia a clase.
- b) Distribución temporal da materia.
- c) Estudo do repertorio do curso correspondente.

- d) Apartado técnico.
- e) Lectura á vista.

Procedementos alternativos

O procedemento alternativo de avaliación en 1º de G.P. será o seguinte:

Primeiro trimestre:

- a) O profesor/a pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a terá que executar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/a terá que interpretar tres pezas de nivel axeitado ó curso, empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Segundo trimestre:

- a) O profesor/a pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/a terá que interpretar pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, distintas das traballadas no primeiro trimestre, empregando a posición, medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Terceiro trimestre:

- a) O profesor/a pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/a terá que interpretar a parte do programa que non traballara nos trimestres anteriores, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir nos procedementos ordinarios estarán determinados polos seguintes aspectos:

Técnica (40%):

- Emprego dunha posición corporal e colocación axeitada do instrumento que beneficie o desenvolvemento dunha correcta execución.
- Dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha continua mellora na emisión, afinación e flexibilidade do son.

- Adquisición dunha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento emitindo un son estable sobre as diferentes notas de cada rexistro.
- Emprego dunha boa dixitación que permita unha progresiva adecuación ás diferentes velocidades..
- Execución co metrónomo dunha selección de diferentes escalas utilizando unha ampla variedade de articulacións.

Estilo e interpretación (40%):

- Exactitude e precisión rítmica que facilite un axeitado fraseo e unha correcta articulación amosando así: un sólido control do son, coordinación das mans, mantemento do pulso e variedade dinámica.
- Execución dun programa de exercicios, estudos e obras prestando atención a unha correcta lectura, claridade e limpeza de pasaxes, adecuación aos tempos, precisión técnica, expresividade e sensibilidade.
- Capacidade de comprensión dunha nova partitura a través da lectura a vista valorando o seu grao de adaptación ás esixencias tendo en conta os diferentes aspectos técnicos e expresivos.

Actitude e rendemento (20%):

- Dedicación dun tempo mínimo semanal de traballo individual e regular que permita manter e incrementar as capacidades físicas inherentes á práctica instrumental.
- Consecución dun balance positivo respecto ao tempo empregado en relación ao resultado obtido entendendo a autonomía no estudo como unha capacidade indispensable na resolución de problemas e / ou dificultades.
- Boa predisposición de cara a materia e ao traballo en conxunto a través dunha participación activa na clase en prol de alcanzar os obxectivos mínimos programados para o curso.

A nota final resultará o 100 % segundo o cumprimento da programación

Nos casos en que a cualificación sexa inferior a cinco, o alumno disporá dunha **convocatoria extraordinaria no mes de xuño.**

Co fin de orientar ós alumnos que non superen o curso en maio, o profesor emitirá un informe cos obxectivos acadados e os non acadados e as actividades de reforzo e mellora que guíen ós alumnos que queiran facer o exame extraordinario. Este exame será fixado pola dirección do centro; será convocado e comunicado coa debida antelación e consistirá nunha proba co profesor do instrumento amosando que alcanzou os mínimos esixibles do curso.

Os criterios **de cualificación a valorar nesta proba serán os seguintes:**

TÉCNICA, 60% . Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto: dominio no control da velocidade de dedos , articulación, dixitación e respiración.

INTERPRETACIÓN, 40%. Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución dun repertorio de obras programadas para o curso.

A nota final da avaliación resultará igualmente o 100% segundo o cumprimento da programación e redondearase co seguinte criterio: Cando os decimais sexan igual a 5 ou superior, a cualificación redondearase ao número enteiro seguinte. No caso de que os decimais sexan inferiores a ,5 a cualificación redondearase ao número enteiro da propia cualificación sen decimais. Exemplo: 5,5 se redondeará a 6 pero 5,45 se redondeará a 5.

Os alumnos que superen este exame terán superado o curso académico no que se atopaban.

Calibración e Homoxeneización

A calibración das cualificacións entre os profesores que imparten a mesma materia estará asegurada polas seguintes medidas:

Un respecto ó cumprimento da propia programación.

Organización das clases colectivas atendendo ós cursos independentemente de quen sexa o profesor. Deste xeito, un profesor dará clase colectiva a alumnos doutro profesor-titor.

Audicións da especialidade de fruta nas que participan os alumnos dos dous profesores da materia.

Entrevistas rutineiras entre os dous profesores da especialidade para avaliar o rendemento dos seus respectivos alumnos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Neste punto abordarase o protocolo a seguir nos casos nos que se detecte a posibilidade de ampliación de matrícula dalgún/ha alumno/a durante o curso escolar.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

O igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse a rexer segundo os procedementos expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumno dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos esixidos para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o/a titor/a realizará clases de reforzo, asistencia a clases doutros compañeiros de nivel similar, información máis continua cos titores do/a alumno/a.

Ó tratase dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicadas ós contidos que estean pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

No caso de que un/unha alumno/a teña pendente a materia de Fruta Travesa deberá recuperala no presente curso, pero non se comezarán cos novos obxectivos ata que non se alcancen os do curso anterior. Nese momento, darase por recuperada a materia pendente.

Probas extraordinarias

No caso de que un/unha alumno/a non supere a materia de Fruta Travesa no mes de Maio, terá unha proba extraordinaria no mes de Xuño que consistirá nunha proba co/a profesor/a de Fruta Travesa, amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

O contido da proba será notificada ao alumno/a no seu correspondente Informe de Avaliación Negativa entregado xunto co Boletín de Notas e/ou enviado por Centros-Net.

O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou xefe/a de Departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular, que será o que realice a avaliación das probas extraordinarias.

Recursos didácticos

Este listado de recursos sempre é orientador, cada profesor/a adaptarase ás necesidades de cada alumno/a, utilizando os que considere oportunos.

Exercicios e estudos:

Koehler. "15 Estudos Op. 33. Nº1".

M. Moyse. "25 Estudos melódicos".

M. Moyse. "De la sonorité".

Reichert. "7 Exercicios diarios".

Taffanel et Gaubert. "17 Exercices journaliers". Ed. Leduc.

Obras:

G. Ph. Telemann - Unha das 12 Fantasías, Ed. Barenreiter.

J. B. Loeillet - Sonata en Si menor, EMB

R. Valentine - Unha das 12 Sonatas, EMB

W. A. Mozart - Sonata en Do Maior

C. W. Gluck - Danza dos espíritus benaventurados

G. Faure - Siciliana

J. Ibert - Unha das Historias

Bozza - Catro pezas fáciles

G. Faure - Morceaux de Concours

VI.6. 2º Grao Profesional

Obxectivos

O segundo curso de grao profesional das ensinanzas de Frauta Travesa contribuirá a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a) Interpretar un repertorio utilizando a medida, afinación, fraseo e articulacións correctos.
- b) Memorizar textos musicais.
- c) Adquirir unha técnica de estudo óptimo.
- d) Perfeccionar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.
- e) Dominar escalas maiores e menores, naturais e harmónicas, en tódalas tonalidades.
- f) Adquirir fluidez na lectura a primeira vista.

Contidos

Contidos conceptuais

- Coñecemento de efectos acústicos da Frauta Travesa.
- Coñecemento de feitos históricos da Frauta Travesa.

Contidos procedimentais

- Exercicios de respiración, embocadura, emisión e afinación.
- Estudo do dobre e triplo picado.

- Práctica da improvisación sobre bases harmónicas simples.
- Exercicios de articulación.
- Exercicios de mecanismo a través de escalas, terceiras, cuartas e arpexos.
- Exercicios de interpretación.
- Técnicas de estudo.
- Exercicios de lectura a primeira vista.

Contidos actitudinais

- Participación activa nas actividades propostas polo centro.
- Actitude positiva fronte os estudos de Frauta Travesa.

Avaliación

Criterios de avaliación

1. Amosar capacidade de aprendizaxe progresivo e individual (dedicación, esforzo, interese...).
2. Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución musical.
3. Controlar a execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

4. Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
5. Amosar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
6. Interpretar diante do público con acompañante ou como solista e de memoria, as obras representativas do seu grao de desenvolvemento coa maior seguridade posible e con control da situación.

Mínimos esixibles

Os seguintes aprendizaxes esenciais, considerados mínimos esixibles para a superación do curso, serán empregados no proceso final de avaliación:

- Adquirir unha maior calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento amosando un dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha mellora na correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Desenvolver o ámbito dinámico.
- Executar correctamente e co metrónomo os diferentes tipos de escalas maiores e menores cos seus correspondentes arpejos ademais dos exercicios técnicos propostos en clase en diferentes articulacións.
- Tocar ritmicamente e co fraseo e articulación axeitada.
- Utilizar o vibrato.

- Tocar unha selección de tres obras segundo o nivel (a lo menos unha delas con acompañamento de piano).
- Tocar correctamente a metade dos estudos propostos polo profesor.
- Amosar unha progresiva autonomía na resolución dos problemas relacionados co estudo.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Ao longo do curso avaliarase ao alumno cos diferentes tipos de avaliacións:

Inicial. A través dunha primeira escoita de exercicios e obras, fixaranse segundo as necesidades particulares de cada alumno os recursos técnicos e interpretativos idóneos para unha mellor aprendizaxe. Esta sesión, rexistrada no diario de aula servirá ademais para avaliar o grao de mellora durante o curso.

Continua ou sumativa. Ao longo do curso valorarase a súa evolución, actitude e interese en cada unha das clases, audicións ou actividades.

Final, onde se terá en conta toda a súa evolución.

Procedementos ordinarios

Efectuarase un seguimento do desenvolvemento dos seguintes apartados:

- a) Asistencia a clase.
- b) Distribución temporal da materia.
- c) Estudo do repertorio do curso correspondente.

- d) Apartado técnico.
- e) Lectura á vista.

Procedementos alternativos

O procedemento alternativo de avaliación en 2º de G.P. será o seguinte:

Primeiro trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a terá que executar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/a terá que interpretar tres pezas de nivel axeitado ó curso, empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Segundo trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/na terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.

- c) O alumno/na terá que interpretar pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, distintas das traballadas no primeiro trimestre, empregando a posición, medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Terceiro trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/a terá que interpretar a parte do programa que non traballara nos trimestres anteriores, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir nos procedementos ordinarios estarán determinados polos seguintes aspectos:

Técnica (40%):

- Emprego dunha posición corporal e colocación axeitada do instrumento que beneficie o desenvolvemento dunha correcta execución.

- Dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha continua mellora na emisión, afinación e flexibilidade do son.
- Adquisición dunha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento emitindo un son estable sobre as diferentes notas de cada rexistro.
- Emprego dunha boa dicitación que permita unha progresiva adecuación ás diferentes velocidades..
- Execución co metrónomo dunha selección de diferentes escalas utilizando unha ampla variedade de articulacións.

Estilo e interpretación (40%):

- Exactitude e precisión rítmica que facilite un axeitado fraseo e unha correcta articulación amosando así: un sólido control do son, coordinación das mans, mantemento do pulso e variedade dinámica.
- Execución dun programa de exercicios, estudos e obras prestando atención a unha correcta lectura, claridade e limpeza de pasaxes, adecuación aos tempos, precisión técnica, expresividade e sensibilidade.

- Capacidade de comprensión dunha nova partitura a través da lectura a vista valorando o seu grao de adaptación ás esixencias tendo en conta os diferentes aspectos técnicos e expresivos.

Actitude e rendemento (20%):

- Dedicación dun tempo mínimo semanal de traballo individual e regular que permita manter e incrementar as capacidades físicas inherentes á práctica instrumental.
- Consecución dun balance positivo respecto ao tempo empregado en relación ao resultado obtido entendendo a autonomía no estudo como unha capacidade indispensable na resolución de problemas e / ou dificultades.
- Boa predisposición de cara a materia e ao traballo en conxunto a través dunha participación activa na clase en prol de alcanzar os obxectivos mínimos programados para o curso.

A nota final resultará o 100 % segundo o cumprimento da programación

Nos casos en que a cualificación sexa inferior a cinco, o alumno disporá dunha **convocatoria extraordinaria no mes de xuño.**

Co fin de orientar ós alumnos que non superen o curso en maio, o profesor emitirá un informe cos obxectivos acadados e os non acadados e as actividades de reforzo e mellora que guíen ós alumnos que queiran facer o exame extraordinario. Este exame será fixado pola dirección do centro; será convocado e comunicado coa debida antelación e consistirá nunha proba co profesor do instrumento amosando que alcanzou os mínimos esixibles do curso.

Os criterios de cualificación a valorar nesta proba serán os seguintes:

TÉCNICA, 60% . Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto: dominio no control da velocidade de dedos , articulación, dicitación e respiración.

INTERPRETACIÓN, 40%. Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución dun repertorio de obras programadas para o curso.

A nota final da avaliación resultará igualmente o 100% segundo o cumprimento da programación e redondearase co seguinte criterio: Cando os decimais sexan igual a 5 ou superior, a cualificación redondearase ao número enteiro seguinte. No caso de que os decimais sexan inferiores a ,5 a cualificación redondearase ao número enteiro da propia cualificación sen decimais. Exemplo: 5,5 se redondeará a 6 pero 5,45 se redondeará a 5.

Os alumnos que superen este exame terán superado o curso académico no que se atopaban.

Calibración e Homoxeneización

A calibración das cualificacións entre os profesores que imparten a mesma materia estará asegurada polas seguintes medidas:

- Un respecto ó cumprimento da propia programación.

- Organización das clases colectivas atendendo ós cursos independentemente de quen sexa o profesor. Deste xeito, un profesor dará clase colectiva a alumnos doutro profesor-titor.
- Audicións da especialidade de fruta nas que participan os alumnos dos dous profesores da materia.
- Reunións habituais entre os dous profesores da especialidade para avaliar o rendemento dos seus respectivos alumnos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Neste punto abordarase o protocolo a seguir nos casos nos que se detecte a posibilidade de ampliación de matrícula dalgún/ha alumno/a durante o curso escolar.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

O igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse a rexer segundo os procedementos expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumno dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos esixidos para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o/a titor/a realizará clases de reforzo, asistencia a clases doutros compañeiros de nivel similar, información máis continua cos titores do/a alumno/a...

Ó tratase dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicadas ós contidos que estean pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

No caso de que un/unha alumno/a teña pendente a materia de Fruta Travesa deberá recuperala no presente curso, pero non se comezarán cos novos obxectivos ata que non se alcancen os do curso anterior. Nese momento, darase por recuperada a materia pendente.

Probas extraordinarias

No caso de que un/unha alumno/a non supere a materia de Fruta Travesa no mes de Maio, terá unha proba extraordinaria no mes de Xuño que consistirá nunha proba co/a profesor/a de Fruta Travesa, amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

O contido da proba será notificada ao alumno/a no seu correspondente Informe de Avaliación Negativa entregado xunto co Boletín de Notas e/ou enviado por Centros-Net.

O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou xefe/a de Departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular, que será o que realice a avaliación das probas extraordinarias.

Recursos didácticos

Este listado de recursos sempre é orientador, cada profesor/a adaptarase ás necesidades de cada alumno/a, utilizando os que considere oportunos.

Exercicios e estudos:

Koehler. "Estudos Op.33. Nº2".

Moyse. "25 Estudos Melódicos"

J. Demersseman. 50 Estudos Melódicos Op. 4 Vol. I (25)

M. Moyse. "De la Sonorité".

Reichert. "7 Exercicios diarios".

Taffanel e Gaubert. "17 Exercicios diarios".

T. Wye. Teoría e práctica da frauta Vol. I. Son. Ed. Unión Musical Española.

T. Wye. Teoría e práctica da frauta Vol. III. Articulación. Ed. Unión Musical Española.

Obras:

G. Ph. Telemann - Unha das 12 Fantasías

R. Valentine - Unha das 12 Sonatas

J. S. Bach - Sonata en Mi bemol Maior. Ed. Barenreiter

Pergolesi. "Concerto en Sol M."

W. A. Mozart. Unha Sonata.

J. Ibert - Unha das Historias.
G. Faure - Morceaux de Concours
P. Dukas. Alla Gitana.

VI.7. 3º Grao Profesional

Obxectivos

O terceiro curso de grao profesional das ensinanzas de Fruta Travesa contribuirá a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a) Perfeccionar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.
- b) Dominar escalas maiores e menores, naturais e harmónicas, en tódalas tonalidades.
- c) Practicar a escala cromática en diferentes articulacións.
- d) Interpretar un repertorio frautístico empregando a medida, afinación, fraseo e articulación correctos.
- e) Memorizar textos musicais.
- f) Adquirir unha técnica de estudo óptima..
- g) Adquirir fluidez na lectura a primeira vista.

Contidos

Contidos conceptuais

- Linguaxe contemporáneo
- Feitos acústicos
- Feitos históricos

Contidos procedimentais

- Exercicios de respiración, embocadura, emisión e afinación.
- Exercicios de mecanismo. Escalas, terceiras e arpexos nas tres oitavas.
- Consolidación do dobre e tripe picado.
- Exercicios de interpretación.
- Exercicios de articulación.
- Exercicios de lectura a primeira vista.
- Técnicas de estudo.

Contidos actitudinais

- Participación activa nas actividades propostas polo centro.
- Actitude positiva fronte os estudos de Fruta Travesa.

Avaliación

Criterios de avaliación

1. Amosar capacidade de aprendizaxe progresivo e individual (*dedicación, esforzo, interese...*).
2. Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución musical.
3. Amosar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
4. Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
5. Amosar a sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
6. Interpretar diante do público con acompañante ou como solista e de memoria, as obras representativas do seu grao de desenvolvemento coa maior seguridade posible e con control da situación.

Mínimos esixibles

Os seguintes aprendizaxes esenciais, considerados mínimos esixibles para a superación do curso, serán empregados no proceso final de avaliación:

- Adquirir unha maior calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento amosando un dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha mellora na correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Desenvolver o ámbito dinámico.
- Executar correctamente e co metrónomo os diferentes tipos de escalas maiores e menores cos seus correspondentes arpejos ademais dos exercicios técnicos propostos en clase en diferentes articulacións.
- Tocar ritmicamente e co fraseo e articulación axeitada.
- Utilizar o vibrato.
- Tocar unha selección de tres obras segundo o nivel (a lo menos unha delas con acompañamento de piano).
- Tocar correctamente a metade dos estudos propostos polo profesor.
- Amosar unha progresiva autonomía na resolución dos problemas relacionados co estudo.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Ao longo do curso avaliarase ao alumno cos diferentes tipos de avaliacións:

Inicial. A través dunha primeira escoita de exercicios e obras, fixaranse segundo as necesidades particulares de cada alumno os recursos técnicos e interpretativos idóneos para unha mellor aprendizaxe. Esta sesión, rexistrada no diario de aula servirá ademais para avaliar o grao de mellora durante o curso.

Continua ou sumativa. Ao longo do curso valorarase a súa evolución, actitude e interese en cada unha das clases, audicións ou actividades.

Final, onde se terá en conta toda a súa evolución.

Procedementos ordinarios

Efectuarase un seguimento do desenvolvemento dos seguintes apartados:

- a) Asistencia a clase.
- b) Distribución temporal da materia.
- c) Estudo do repertorio do curso correspondente.
- d) Apartado técnico.
- e) Lectura a primeira vista.

Procedementos alternativos

O procedemento alternativo de avaliación en 3º de G.P. será o seguinte:

Primeiro trimestre:

- a) profesor pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.

- b) alumno terá que executar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) alumno terá que interpretar pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Segundo trimestre:

- a) profesor pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) alumno terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) alumno terá que interpretar pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, distintas das traballadas no primeiro trimestre, empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais

Terceiro trimestre:

- a) profesor pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) alumno terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.

- c) alumno terá que interpretar a parte do programa que non traballara nos trimestres anteriores, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir nos procedementos ordinarios estarán determinados polos seguintes aspectos:

Técnica (40%):

- Emprego dunha posición corporal e colocación axeitada do instrumento que beneficie o desenvolvemento dunha correcta execución.
- Dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha continua mellora na emisión, afinación e flexibilidade do son.
- Adquisición dunha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento emitindo un son estable sobre as diferentes notas de cada rexistro.
- Emprego dunha boa dicitación que permita unha progresiva adecuación ás diferentes velocidades..
- Execución co metrónomo dunha selección de diferentes escalas utilizando unha ampla variedade de articulacións.

Estilo e interpretación (40%):

- Exactitude e precisión rítmica que facilite un axeitado fraseo e unha correcta articulación amosando así: un sólido control do son, coordinación das mans, mantemento do pulso e variedade dinámica.
- Execución dun programa de exercicios, estudos e obras prestando atención a unha correcta lectura, claridade e limpeza de pasaxes, adecuación aos tempos, precisión técnica, expresividade e sensibilidade.
- Capacidade de comprensión dunha nova partitura a través da lectura a vista valorando o seu grao de adaptación ás esixencias tendo en conta os diferentes aspectos técnicos e expresivos.

Actitude e rendemento (20%):

- Dedicación dun tempo mínimo semanal de traballo individual e regular que permita manter e incrementar as capacidades físicas inherentes á práctica instrumental.
- Consecución dun balance positivo respecto ao tempo empregado en relación ao resultado obtido entendendo a autonomía no estudo como unha capacidade indispensable na resolución de problemas e / ou dificultades.
- Boa predisposición de cara a materia e ao traballo en conxunto a través dunha participación activa na clase en prol de alcanzar os obxectivos mínimos programados para o curso.

A nota final resultará o 100 % segundo o cumprimento da programación

Nos casos en que a cualificación sexa inferior a cinco, o alumno disporá dunha convocatoria extraordinaria no mes de xuño.

Co fin de orientar ós alumnos que non superen o curso en maio, o profesor emitirá un informe cos obxectivos acadados e os non acadados e as actividades de reforzo e mellora que guíen ós alumnos que queiran facer o exame extraordinario. Este exame será fixado pola dirección do centro; será convocado e comunicado coa debida antelación e consistirá nunha proba co profesor do instrumento amosando que alcanzou os mínimos esixibles do curso.

Os criterios de cualificación a valorar nesta proba serán os seguintes:

TÉCNICA, 60% . Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto: dominio no control da velocidade de dedos , articulación, dixitación e respiración.

INTERPRETACIÓN, 40%. Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución dun repertorio de obras programadas para o curso.

A nota final da avaliación resultará igualmente o 100% segundo o cumprimento da programación e redondearase co seguinte criterio: Cando os decimais sexan igual a 5 ou superior, a cualificación redondearase ao número enteiro seguinte. No caso de que os decimais sexan inferiores a ,5 a cualificación redondearase ao número enteiro da propia cualificación sen decimais. Exemplo: 5,5 se redondeará a 6 pero 5,45 se redondeará a 5.

Os alumnos que superen este exame terán superado o curso académico no que se atopaban.

Calibración e Homoxeneización

A calibración das cualificacións entre os profesores que imparten a mesma materia estará asegurada polas seguintes medidas:

Un respecto ó cumprimento da propia programación.

Organización das clases colectivas atendendo ós cursos independentemente de quen sexa o profesor. Deste xeito, un profesor dará clase colectiva a alumnos doutro profesor-titor.

Audicións da especialidade de frauta nas que participan os alumnos dos dous profesores da materia.

Entrevistas rutineiras entre os dous profesores da especialidade para avaliar o rendemento dos seus respectivos alumnos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Neste punto abordarase o protocolo a seguir nos casos nos que se detecte a posibilidade de ampliación de matrícula dalgún/ha alumno/a durante o curso escolar.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

O igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse a rexer segundo os procedementos expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumno dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos esixidos para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o/a titor/a realizará clases de reforzo, asistencia a clases doutros compañeiros de nivel similar, información máis continua cos titores do/a alumno/a.

Ó tratase dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicadas ós contidos que estean pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

No caso de que un/unha alumno/a teña pendente a materia de Fruta Travesa, deberá recuperala no presente curso, pero non se comezarán cos novos obxectivos ata que non se alcancen os do curso anterior. Nese momento, darase por recuperada a materia pendente.

Probas extraordinarias

No caso de que un/unha alumno/a non supere a materia de Fruta Travesa no mes de Maio, terá unha proba extraordinaria no mes de Xuño que consistirá nunha proba co/a profesor/a de Fruta Travesa, amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

O contido da proba será notificada ao alumno/a no seu correspondente Informe de Avaliación Negativa entregado xunto co Boletín de Notas e/ou enviado por Centros-Net. O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou xefe/a de Departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular, que será o que realice a avaliación das probas extraordinarias.

Recursos didácticos

Este listado de recursos sempre é orientador, cada profesor/a adaptarase ás necesidades de cada alumno/a, utilizando os que considere oportunos.

Exercicios e estudos:

Bach - 24 Estudos de concerto, CDSheetMusic

Boehm - 24 Estudos melódicos. Op. 37, Ed. Leduc

Moyse - 25 Estudos Melódicos

M. Moyse. "De la Sonorité".

M. Moyse - Escalas e Arpexios. Ed. Leduc.

Reichert. "7 Exercicios diarios".

Taffanel e Gaubert. "17 Exercicios diarios".

Ph. Bernold. A técnica da embocadura.

Obras:

J. S. Bach - Sonata en Do Maior, Ed. Barenreiter.

Tessarini - Unha Sonata para frauta e baixo continuo.

Telemann - Unha das 12 Fantasías

A. Vivaldi - Concerto en Re M. "Il Gardellino"

A. Vivaldi - Concerto en Fa M. "La Tempestad di Mare"

W. A. Mozart - Rondo en Re Maior.

C. Stamitz - Concerto en Sol Maior.

Ph. Gaubert - Romanza.

Andersen. 6 Schwedische Polska Lieder Op. 50.

Ch. Gounod. Concertino para fruta e piano.

J. Mouquet - A fruta de pan op.15

A. Honegger - Danse de la chèvre.

VI.8. 4º Grao Profesional

Obxectivos

O cuarto curso de grao profesional das ensinanzas de Fruta Travesa contribuirá a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a) Perfeccionar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.
- b) Dominar escalas maiores e menores, naturais e harmónicas, en tódalas tonalidades.
- c) Practicar a escala cromática en diferentes articulacións.
- d) Interpretar un repertorio para fruta travesa empregando a medida, afinación, fraseo e articulación correctos.
- e) Memorizar textos musicais.
- f) Adquirir unha técnica de estudo óptimo.
- g) Adquirir fluidez na lectura a primeira vista.
- h) Iniciarse na interpretación do repertorio para fruta travesa, baseado nun linguaxe contemporáneo.

- i) Estudo do Flatterzunge, dos harmónicos como recurso interpretativo e dos sons silvantes (whistletones)

Contidos

Contidos conceptuais

- a) Grafías da música contemporánea.
- b) Coñecemento de feitos acústicos da Fruta Travesa.

Contidos procedimentais

- a) Exercicios de respiración, embocadura, emisión e afinación.
- b) Exercicios de mecanismo. Escalas, terceiras e arpexos.
- c) Exercicios de interpretación.
- d) Exercicios de articulación.
- e) Técnicas de estudo.
- f) Exercicios de lectura a primeira vista.

Contidos actitudinais

- a) Participación activa nas actividades propostas polo centro.
- b) Actitude positiva fronte os estudos de Fruta Travesa.

Avaliación

Criterios de avaliación

- a) Amosar capacidade de aprendizaxe progresivo e individual (*dedicación, esforzo, interese...*).
- b) Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución musical.
- c) Amosar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- d) Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- e) Amosar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- f) Interpretar diante do público con acompañante ou como solista e de memoria, as obras representativas do seu grao de desenvolvemento coa maior seguridade posible e con control da situación.

Mínimos esixibles

Os seguintes aprendizaxes esenciais, considerados mínimos esixibles para a superación do curso, serán empregados no proceso final de avaliación:

- Adquirir unha maior calidade sonora sobre toda a tésitura do instrumento amosando un dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha mellora na correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Desenvolver o ámbito dinámico.

- Executar correctamente e co metrónomo os diferentes tipos de escalas maiores e menores cos seus correspondentes arpejos ademais dos exercicios técnicos propostos en clase en diferentes articulacións.
- Tocar ritmicamente e co fraseo e articulación axeitada.
- Utilizar o vibrato.
- Tocar unha selección de tres obras segundo o nivel (a lo menos unha delas con acompañamento de piano).
- Tocar correctamente a metade dos estudos propostos polo profesor.
- Amosar unha progresiva autonomía na resolución dos problemas relacionados co estudo.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Ao longo do curso avaliarase ao alumno cos diferentes tipos de avaliacións:

Inicial. A través dunha primeira escoita de exercicios e obras, fixaranse segundo as necesidades particulares de cada alumno os recursos técnicos e interpretativos idóneos para unha mellor aprendizaxe. Esta sesión, rexistrada no diario de aula servirá ademais para avaliar o grao de mellora durante o curso.

Continua ou sumativa. Ao longo do curso valorarase a súa evolución, actitude e interese en cada unha das clases, audicións ou actividades.

Final, onde se terá en conta toda a súa evolución.

Procedementos ordinarios

Efectuarase un seguimento do desenvolvemento dos seguintes apartados:

- a) Asistencia a clase.
- b) Distribución temporal da materia.
- c) Estudo do repertorio do curso correspondente.
- d) Apartado técnico.
- e) Lectura a primeira vista.

Procedementos alternativos

O procedemento alternativo de avaliación en 4º de G.P. será o seguinte:

Primeiro trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/a terá que executar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/a terá que interpretar pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Segundo trimestre:

- a) O profesor/a pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.

- b) O alumno/na terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/na terá que interpretar pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, distintas das traballadas no primeiro trimestre, empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais

Terceiro trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/na terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/na terá que interpretar a parte do programa que non traballara nos trimestres anteriores, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir nos procedementos ordinarios estarán determinados polos seguintes aspectos:

Técnica (40%):

- Emprego dunha posición corporal e colocación axeitada do instrumento que beneficie o desenvolvemento dunha correcta execución.

- Dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha continua mellora na emisión, afinación e flexibilidade do son.
- Adquisición dunha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento emitindo un son estable sobre as diferentes notas de cada rexistro.
- Emprego dunha boa dixitación que permita unha progresiva adecuación ás diferentes velocidades..
- Execución co metrónomo dunha selección de diferentes escalas utilizando unha ampla variedade de articulacións.

Estilo e interpretación (40%):

- Exactitude e precisión rítmica que facilite un axeitado fraseo e unha correcta articulación amosando así: un sólido control do son, coordinación das mans, mantemento do pulso e variedade dinámica.
- Execución dun programa de exercicios, estudos e obras prestando atención a unha correcta lectura, claridade e limpeza de pasaxes, adecuación aos tempos, precisión técnica, expresividade e sensibilidade.
- Capacidade de comprensión dunha nova partitura a través da lectura a vista valorando o seu grao de adaptación ás esixencias tendo en conta os diferentes aspectos técnicos e expresivos.

Actitude e rendemento (20%):

- Dedicación dun tempo mínimo semanal de traballo individual e regular que permita manter e incrementar as capacidades físicas inherentes á práctica instrumental.
- Consecución dun balance positivo respecto ao tempo empregado en relación ao resultado obtido entendendo a autonomía no estudo como unha capacidade indispensable na resolución de problemas e / ou dificultades.
- Boa predisposición de cara a materia e ao traballo en conxunto a través dunha participación activa na clase en prol de alcanzar os obxectivos mínimos programados para o curso.
- A nota final resultará o 100 % segundo o cumprimento da programación

Nos casos en que a cualificación sexa inferior a cinco, o alumno disporá dunha **convocatoria extraordinaria no mes de xuño.**

Co fin de orientar ós alumnos que non superen o curso en maio, o profesor emitirá un informe cos obxectivos acadados e os non acadados e as actividades de reforzo e mellora que guíen ós alumnos que queiran facer o exame extraordinario. Este exame será fixado pola dirección do centro; será convocado e comunicado coa debida antelación e consistirá nunha proba co profesor do instrumento amosando que alcanzou os mínimos esixibles do curso.

Os criterios de cualificación a valorar nesta proba serán os seguintes:

TÉCNICA, 60% . Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto: dominio no control da velocidade de dedos , articulación, dixitación e respiración.

INTERPRETACIÓN, 40%. Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución dun repertorio de obras programadas para o curso.

A nota final da avaliación resultará igualmente o 100% segundo o cumprimento da programación e redondearase co seguinte criterio: Cando os decimais sexan igual a 5 ou superior, a cualificación redondearase ao número enteiro seguinte. No caso de que os decimais sexan inferiores a ,5 a cualificación redondearase ao número enteiro da propia cualificación sen decimais. Exemplo: 5,5 se redondeará a 6 pero 5,45 se redondeará a 5.

Os alumnos que superen este exame terán superado o curso académico no que se atopaban.

Calibración e Homoxeneización

- A calibración das cualificacións entre os profesores que imparten a mesma materia estará asegurada polas seguintes medidas:
- Un respecto ó cumprimento da propia programación.
- Organización das clases colectivas atendendo ós cursos independentemente de quen sexa o profesor. Deste xeito, un profesor dará clase colectiva a alumnos doutro profesor-titor.
- Audicións da especialidade de fruta nas que participan os alumnos dos dous profesores da materia.

- Entrevistas rutineiras entre os dous profesores da especialidade para avaliar o rendemento dos seus respectivos alumnos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Neste punto abordarase o protocolo a seguir nos casos nos que se detecte a posibilidade de ampliación de matrícula dalgún/ha alumno/a durante o curso escolar.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

O igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse a rexer segundo os procedementos expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumno dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos esixidos para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o/a titor/a realizará clases de reforzo, asistencia a clases doutros compañeiros de nivel similar, información máis continua cos titores do/a alumno/a.

Ó tratase dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicadas ós contidos que estean pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

No caso de que un/unha alumno/a teña pendente a materia de Fruta Travesa, deberá recuperala no presente curso, pero non se comezarán cos novos obxectivos ata que non se alcancen os do curso anterior. Nese momento, darase por recuperada a materia pendente.

Probas extraordinarias

No caso de que un/unha alumno/a non supere a materia de Fruta Travesa no mes de Maio, terá unha proba extraordinaria no mes de Xuño que consistirá nunha proba co/a profesor/a de Fruta Travesa, amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

O contido da proba será notificada ao alumno/a no seu correspondente Informe de Avaliación Negativa entregado xunto co Boletín de Notas e/ou enviado por Centros-Net.

O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou xefe/a de Departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular, que será o que realice a avaliación das probas extraordinarias.

Recursos didácticos

Este listado de recursos sempre é orientador, cada profesor/a adaptarase ás necesidades de cada alumno/a, utilizando os que considere oportunos.

Exercicios e estudos:

M. Moyse - "De la Sonorité".

Reichert - "7 Exercicios diarios".

Taffanel e Gaubert - "17 Exercicios diarios".

Boehm - 24 Estudos melódicos. Op. 37, Ed. Leduc

Bach - 24 Estudos de Concerto, CDSheetMusic

Obras:

J. S. Bach - Sonata en Sol menor, Ed. Barenreiter

Tessarini - Unha Sonata

G. F. Händel - Sonata en Sol Maior.

A. Vivaldi - Concerto en Fa Maior, "La Tempesta di mare"

J. J. Quantz - Concerto en Sol Maior

L. V. Beethoven - Sonata en Si bemol Maior

F. Chopin - Variacións sobre un tema de Rossini.

F. Doppler - Fantasía Pastoral Húngara

G. Hue - Fantasía

G. Enesco - Cantabile et Presto

G. Faure - Fantasía

A. Blanquer - Sonatina Jovenivola

VI.9. 5º Grao Profesional

Obxectivos

O quinto curso de grao profesional das ensinanzas de Fruta Travesa contribuirá a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a) Perfeccionar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.
- b) Dominar escalas maiores e menores, naturais e harmónicas, en tódalas tonalidades.
- c) Practicar a escala cromática en diferentes articulacións.

- d) Interpretar un repertorio frautística empregando a medida, afinación, fraseo e articulación correctos.
- e) Memorizar textos musicais.
- f) Adquirir unha técnica de estudo óptima.
- g) Adquirir fluidez na lectura a primeira vista.
- h) Evolucionar na interpretación dun repertorio frautístico, baseado nun linguaxe contemporáneo
- i) Transportar fragmentos musicais un ton ascendente e descendente atendendo á interpretación e á afinación.

Contidos

Contidos conceptuais

- a) Grafías da música contemporánea.
- b) Coñecemento de feitos acústicos da Frauta Travesa.

Contidos procedimentais

- a) Exercicios de respiración, embocadura, emisión e afinación.
- b) Exercicios de mecanismo. Escalas en terceiras, quintas e arpejos.
- c) Exercicios de interpretación.
- d) Exercicios de articulación.
- e) Técnicas de estudo.

- f) Exercicios de lectura a primeira vista.
- g) Exercicios de transporte de pequenos fragmentos musicais un ton ascendente e descendente

Contidos actitudinais

- a) Participación activa nas actividades propostas polo centro.
- b) Actitude positiva fronte os estudos da Fruta Travesa.

Avaliación

Criterios de avaliación

1. Amosar capacidade de aprendizaxe progresivo e individual (*dedicación, esforzo, interese...*).
2. Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución musical.
3. Amosar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
4. Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.

5. Amosar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
6. Interpretar diante do público con acompañante ou como solista e de memoria, as obras do curso coa maior seguridade posible e con control da situación.
7. Reflectir naturalidade na posición do corpo no desenvolvemento da execución musical.
8. Coñecer tódolos tipos de articulacións existentes e amosar o seu dominio na interpretación musical

Mínimos esixibles

Os seguintes aprendizaxes esenciais, considerados mínimos esixibles para a superación do curso, serán empregados no proceso final de avaliación:

- Adquirir unha maior calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento amosando un dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha mellora na correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Desenvolver o ámbito dinámico.
- Executar correctamente e co metrónomo os diferentes tipos de escalas maiores e menores cos seus correspondentes arpejos ademais dos exercicios técnicos propostos en clase en diferentes articulacións.
- Tocar ritmicamente e co fraseo e articulación axeitada.

- Utilizar o vibrato.
- Tocar unha selección de tres obras segundo o nivel (a lo menos unha delas con acompañamento de piano).
- Tocar correctamente a metade dos estudos propostos polo profesor.
- Amosar unha progresiva autonomía na resolución dos problemas relacionados co estudo.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Ao longo do curso avaliarase ao alumno cos diferentes tipos de avaliacións:

Inicial. A través dunha primeira escoita de exercicios e obras, fixaranse segundo as necesidades particulares de cada alumno os recursos técnicos e interpretativos idóneos para unha mellor aprendizaxe. Esta sesión, rexistrada no diario de aula servirá ademais para avaliar o grao de mellora durante o curso.

Continua ou sumativa. Ao longo do curso valorarase a súa evolución, actitude e interese en cada unha das clases, audicións ou actividades.

Final, onde se terá en conta toda a súa evolución.

Procedementos ordinarios

Efectuarase un seguimento do desenvolvemento dos seguintes apartados:

- a) Asistencia a clase.
- b) Distribución temporal da materia.
- c) Estudo do repertorio do curso correspondente.

- d) Apartado técnico.
- e) Lectura a primeira vista.

Procedementos alternativos

O procedemento alternativo de avaliación en 5º de G.P. será o seguinte:

Primeiro trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/na terá que executar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/na terá que interpretar pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Segundo trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/na terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/na terá que interpretar pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, distintas das traballadas no primeiro trimestre, empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais

Terceiro trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/na terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/na terá que interpretar a parte do programa que non traballara nos trimestres anteriores, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir nos procedementos ordinarios estarán determinados polos seguintes aspectos:

Técnica (40%):

- Emprego dunha posición corporal e colocación axeitada do instrumento que beneficie o desenvolvemento dunha correcta execución.
- Dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha continua mellora na emisión, afinación e flexibilidade do son.
- Adquisición dunha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento emitindo un son estable sobre as diferentes notas de cada rexistro.
- Emprego dunha boa dixitación que permita unha progresiva adecuación ás diferentes velocidades..

- Execución co metrónomo dunha selección de diferentes escalas utilizando unha ampla variedade de articulacións.

Estilo e interpretación (40%):

- Exactitude e precisión rítmica que facilite un axeitado fraseo e unha correcta articulación amosando así: un sólido control do son, coordinación das mans, mantemento do pulso e variedade dinámica.
- Execución dun programa de exercicios, estudos e obras prestando atención a unha correcta lectura, claridade e limpeza de pasaxes, adecuación aos tempos, precisión técnica, expresividade e sensibilidade.
- Capacidade de comprensión dunha nova partitura a través da lectura a vista valorando o seu grao de adaptación ás esixencias tendo en conta os diferentes aspectos técnicos e expresivos.

Actitude e rendemento (20%):

- Dedicación dun tempo mínimo semanal de traballo individual e regular que permita manter e incrementar as capacidades físicas inherentes á práctica instrumental.
- Consecución dun balance positivo respecto ao tempo empregado en relación ao resultado obtido entendendo a autonomía no estudo como unha capacidade indispensable na resolución de problemas e / ou dificultades.

- Boa predisposición hacia a materia e hacia o traballo en conxunto a través dunha participación activa na clase en prol de alcanzar os obxectivos mínimos programados para o curso.

A nota final resultará o 100 % segundo o cumprimento da programación.

Nos casos en que a cualificación sexa inferior a cinco, o alumno disporá dunha **convocatoria extraordinaria no mes de xuño**.

Co fin de orientar ós alumnos que non superen o curso en maio, o profesor emitirá un informe cos obxectivos acadados e os non acadados e as actividades de reforzo e mellora que guíen ós alumnos que queiran facer o exame extraordinario. Este exame será fixado pola dirección do centro; será convocado e comunicado coa debida antelación e consistirá nunha proba co profesor do instrumento amosando que alcanzou os mínimos esixibles do curso.

Os criterios de cualificación a valorar nesta proba serán os seguintes:

TÉCNICA, 60% . Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto: dominio no control da velocidade de dedos , articulación, dixitación e respiración.

INTERPRETACIÓN, 40%. Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución dun repertorio de obras programadas para o curso.

A nota final da avaliación resultará igualmente o 100% segundo o cumprimento da programación e redondearase co seguinte criterio: Cando os decimais sexan igual a 5 ou superior, a cualificación redondearase ao número enteiro seguinte. No caso de que os decimais sexan inferiores a ,5 a cualificación redondearase ao número enteiro da propia cualificación sen decimais. Exemplo: 5,5 se redondeará a 6 pero 5,45 se redondeará a 5.

Os alumnos que superen este exame terán superado o curso académico no que se atopaban.

Calibración e Homoxeneización

- A calibración das cualificacións entre os profesores que imparten a mesma materia estará asegurada polas seguintes medidas:
- Un respecto ó cumprimento da propia programación.
- Organización das clases colectivas atendendo ós cursos independentemente de quen sexa o profesor. Deste xeito, un profesor dará clase colectiva a alumnos doutro profesor-titor.
- Audicións da especialidade de fruta nas que participan os alumnos dos dous profesores da materia.
- Reunións habituais entre os dous profesores da especialidade para avaliar o rendemento dos seus respectivos alumnos.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Neste punto abordarase o protocolo a seguir nos casos nos que se detecte a posibilidade de ampliación de matrícula dalgún/ha alumno/a durante o curso escolar.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

O igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse a rexer segundo os procedementos expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumno dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos esixidos para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o/a titor/a realizará clases de reforzo, asistencia a clases doutros compañeiros de nivel similar, información máis continua cos titores do/a alumno/a. Ó tratase dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicadas ós contidos que estean pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

No caso de que un/unha alumno/a teña pendente a materia de Fruta Travesa, deberá recuperala no presente curso, pero non se comezarán cos novos obxectivos ata que non se alcancen os do curso anterior. Nese momento, darase por recuperada a materia pendente.

Probas extraordinarias

No caso de que un/unha alumno/a non supere a materia de Frauta Travesa no mes de Maio, terá unha proba extraordinaria no mes de Xuño que consistirá nunha proba co/a profesor/a de Frauta Travesa, amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

O contido da proba será notificada ao alumno/a no seu correspondente Informe de Avaliación Negativa entregado xunto co Boletín de Notas e/ou enviado por Centros-Net.

O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou xefe/a de Departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular, que será o que realice a avaliación das probas extraordinarias.

Recursos didácticos

Este listado de recursos sempre é orientador, cada profesor/a adaptarase ás necesidades de cada alumno/a, utilizando os que considere oportunos.

Exercicios e estudos:

Boehm - 24 Caprichos (1-12)

A. B. Furstenau - 26 Exercicios

M. Moyse. "De la Sonorité".

Reichert. "7 Exercicios diarios".

Taffanel e Gaubert. "17 Exercicios diarios".

Ph. Bernold. "A Técnica da embocadura".

N. Paganini 24 Caprichos

Obras:

- G. P. Telemann - Sonata Metódica en Mi menor
- J. S. Bach - Sonata en Mi menor
- P. Locatelli - Unha Sonata
- A. Vivaldi - Concerto en Sol menor "La notte"
- Haydn - Concerto en Re Mayor
- W. A. Mozart – Concerto en Re Mayor K.V. 314
- W. A. Mozart - Cuarteto con frauta en Do Maior.
- F. Schubert - Sonata en La menor "Arpegione"
- T. Boehm - Variacións "Nel cor piu non mi sento"
- F. Chopin - Variacións sobre un tema de Rossini.
- C. Chaminade - Concertino Op. 107
- C. Debussy - Syrinx
- P. Gaubert - Madrigal
- D. Milhaud – Sonatina

VI.10. 6º Grao Profesional

Obxectivos

O sexto curso de grao profesional das ensinanzas de Frauta Travesa contribuirá a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a) Perfeccionar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.
- b) Dominar escalas maiores e menores, naturais e harmónicas, en tódalas tonalidades.
- c) Practicar a escala cromática en diferentes articulacións.

- d) Interpretar un repertorio frautístico empregando a medida, afinación, fraseo e articulación correctos.
- e) Memorizar textos musicais.
- f) Adquirir unha técnica de estudo óptimo.
- g) Adquirir fluidez na lectura a primeira vista.
- h) Evolucionar na interpretación dun repertorio frautístico, baseado nun linguaxe contemporáneo
- i) Transportar fragmentos musicais máis complexos un ou varios tons ascendente e descendente atendendo á interpretación e á afinación

Contidos

Contidos conceptuais

- a) Grafías da música contemporánea.
- b) Coñecemento de feitos acústicos da Frauta Travesa.

Contidos procedimentais

- a) Exercicios de respiración, embocadura, emisión e afinación.
- b) Exercicios de mecanismo. Escalas en terceiras, quintas e arpexos.
- c) Exercicios de interpretación.
- d) Exercicios de articulación.

- e) Técnicas de estudo.
- f) Exercicios de lectura a primeira vista.
- g) Exercicios de transporte de pequenos fragmentos musicais máis complexos un ton ou varios ascendente e descendente.

Contidos actitudinais

- a) Participación activa nas actividades propostas polo centro.
- b) Actitude positiva fronte os estudos da Fruta Travesa.

Avaliación

Criterios de avaliación

1. Amosar capacidade de aprendizaxe progresivo e individual (*dedicación, esforzo, interese...*).
2. Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución musical.
3. Amosar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
4. Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
5. Amosar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.

6. Interpretar diante do público con acompañante ou como solista e de memoria, as obras representativas do seu curso de desenvolvemento coa maior seguridade posible e con control da situación.
7. Reflectir naturalidade na posición do corpo no desenvolvemento da execución musical.
8. Coñecer tódolos tipos de articulacións existentes e amosar o seu dominio na interpretación musical.

Mínimos esixibles

Os seguintes aprendizaxes esenciais, considerados mínimos esixibles para a superación do curso, serán empregados no proceso final de avaliación:

- Adquirir unha maior calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento amosando un dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha mellora na correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Desenvolver o ámbito dinámico.
- Executar correctamente e co metrónomo os diferentes tipos de escalas maiores e menores cos seus correspondentes arpejos ademais dos exercicios técnicos propostos en clase en diferentes articulacións.
- Tocar ritmicamente e co fraseo e articulación axeitada.
- Utilizar o vibrato.

- Tocar unha selección de tres obras segundo o nivel (a lo menos unha delas con acompañamento de piano).
- Tocar correctamente a metade dos estudos propostos polo profesor.
- Amosar unha progresiva autonomía na resolución dos problemas relacionados co estudo.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Ao longo do curso avaliarase ao alumno cos diferentes tipos de avaliacións:

Inicial. A través dunha primeira escoita de exercicios e obras, fixaranse segundo as necesidades particulares de cada alumno os recursos técnicos e interpretativos idóneos para unha mellor aprendizaxe. Esta sesión, rexistrada no diario de aula servirá ademais para avaliar o grao de mellora durante o curso.

Continua ou sumativa. Ao longo do curso valorarase a súa evolución, actitude e interese en cada unha das clases, audicións ou actividades.

Final, onde se terá en conta toda a súa evolución.

Procedementos ordinarios

Efectuarase un seguimento do desenvolvemento dos seguintes apartados:

- a) Asistencia a clase.
- b) Distribución temporal da materia.

- c) Estudo do repertorio do curso correspondente.
- d) Apartado técnico.
- e) Lectura a primeira vista.

Procedementos alternativos

O procedemento alternativo de avaliación en 5º de G.P. será o seguinte:

Primeiro trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/na terá que executar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/na terá que interpretar pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Segundo trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/na terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.

- c) O alumno/na terá que interpretar pezas de nivel axeitado ó curso con acompañamento de piano, distintas das traballadas no primeiro trimestre, empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais

Terceiro trimestre:

- a) O profesor/ra pedirá ó alumno que execute algún exercicio de técnica.
- b) O alumno/na terá que realizar un exercicio de lectura á primeira vista.
- c) O alumno/na terá que interpretar a parte do programa que non traballara nos trimestres anteriores, empregando a posición, medida, afinación e son axeitados ó seu contido, cun emprego axeitado do esforzo muscular e da respiración e amosar un dominio instrumental sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir nos procedementos ordinarios estarán determinados polos seguintes aspectos:

Técnica (40%):

- Emprego dunha posición corporal e colocación axeitada do instrumento que beneficie o desenvolvemento dunha correcta execución.

- Dominio mínimo do control do aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura de maneira que posibilite unha continua mellora na emisión, afinación e flexibilidade do son.
- Adquisición dunha mínima calidade sonora sobre toda a tesitura do instrumento emitindo un son estable sobre as diferentes notas de cada rexistro.
- Emprego dunha boa dicitación que permita unha progresiva adecuación ás diferentes velocidades..
- Execución co metrónomo dunha selección de diferentes escalas utilizando unha ampla variedade de articulacións.

Estilo e interpretación (40%):

- Exactitude e precisión rítmica que facilite un axeitado fraseo e unha correcta articulación amosando así: un sólido control do son, coordinación das mans, mantemento do pulso e variedade dinámica.
- Execución dun programa de exercicios, estudos e obras prestando atención a unha correcta lectura, claridade e limpeza de pasaxes, adecuación aos tempos, precisión técnica, expresividade e sensibilidade.
- Capacidade de comprensión dunha nova partitura a través da lectura a vista valorando o seu grao de adaptación ás esixencias tendo en conta os diferentes aspectos técnicos e expresivos.

Actitude e rendemento (20%):

- Planificación e dedicación dun tempo mínimo semanal de traballo individual e regular que permita manter e incrementar as capacidades físicas inherentes á práctica instrumental.
- Consecución dun balance positivo respecto ao tempo empregado en relación ao resultado obtido entendendo a autonomía no estudo como unha capacidade indispensable na resolución de problemas e / ou dificultades.
- Boa predisposición de cara a materia e ao traballo en conxunto a través dunha participación activa na clase en prol de alcanzar os obxectivos mínimos programados para o curso.

A nota final resultará o 100 % segundo o cumprimento da programación

Nos casos en que a cualificación sexa inferior a cinco, o alumno disporá dunha **convocatoria extraordinaria no mes de xuño.**

Co fin de orientar ós alumnos que non superen o curso en maio, o profesor emitirá un informe cos obxectivos acadados e os non acadados e as actividades de reforzo e mellora que guíen ós alumnos que queiran facer o exame extraordinario. Este exame será fixado pola dirección do centro; será convocado e comunicado coa debida antelación e consistirá nunha proba co profesor do instrumento amosando que alcanzou os mínimos esixibles do curso.

Os criterios de cualificación a valorar nesta proba serán os seguintes:

TÉCNICA, 60% . Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto: dominio no control da velocidade de dedos , articulación, dicitación e respiración.

INTERPRETACIÓN, 40%. Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución dun repertorio de obras programadas para o curso.

A nota final da avaliación resultará igualmente o 100% segundo o cumprimento da programación e redondearase co seguinte criterio: Cando os decimais sexan igual a 5 ou superior, a cualificación redondearase ao número enteiro seguinte. No caso de que os decimais sexan inferiores a ,5 a cualificación redondearase ao número enteiro da propia cualificación sen decimais. Exemplo: 5,5 se redondeará a 6 pero 5,45 se redondeará a 5.

Os alumnos que superen este exame terán superado o curso académico no que se atopaban.

Calibración e Homoxeneización

- A calibración das cualificacións entre os profesores que imparten a mesma materia estará asegurada polas seguintes medidas:
- Un respecto ó cumprimento da propia programación.
- Organización das clases colectivas atendendo ós cursos independentemente de quen sexa o profesor. Deste xeito, un profesor dará clase colectiva a alumnos doutro profesor-titor.

- Audicións da especialidade de fruta nas que participan os alumnos dos dous profesores da materia.
- Reunións habituais entre os dous profesores da especialidade para avaliar o rendemento dos seus respectivos alumnos.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

O igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse a rexer segundo os procedementos expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumno dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos esixidos para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o/a titor/a realizará clases de reforzo, asistencia a clases doutros compañeiros de nivel similar, información máis continua cos titores do/a alumno/a.

Ó tratase dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicadas ós contidos que estean pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

No caso de que un/unha alumno/a teña pendente a materia de Fruta Travesa, deberá recuperala no presente curso, pero non se comezarán cos novos obxectivos ata que non se alcancen os do curso anterior. Nese momento, darase por recuperada a materia pendente.

Probas extraordinarias

No caso de que un/unha alumno/a non supere a materia de Fruta Travesa no mes de Maio, terá unha proba extraordinaria no mes de Xuño que consistirá nunha proba co/a profesor/a de Fruta Travesa, amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

O contido da proba será notificada ao alumno/a no seu correspondente Informe de Avaliación Negativa entregado xunto co Boletín de Notas e/ou enviado por Centros-Net.

O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou xefe/a de Departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular, que será o que realice a avaliación das probas extraordinarias.

Recursos didácticos

Este listado de recursos sempre é orientador, cada profesor/a adaptárase ás necesidades de cada alumno/a, utilizando os que considere oportunos.

Exercicios e estudos:

M. Moysse - "De la Sonorite"
Reichert - "7 Ejercicios Diarios"
Taffanel et Gaubert - "17 Ejercicios Diarios"
Karg-Elert - "30 Estudios op. 107"
Ph. Bernold. "A técnica da embocadura".
T. Boehm. "24 Caprichos". 13-24.
A. B. Furstenau - 26 Ejercicios.
N. Paganini 24 Caprichos

Obras:

J. S. Bach - Partita en La menor.
J. S. Bach – Sonata en Mi menor
J. S. Bach - Sonata en Si menor.
C. P. E. Bach - "Hamburger Sonata"
C. P. E. Bach – Sonata para frauta soa en La menor
P. Locatelli - Unha sonata.
C. P. E. Bach - Concerto en Re menor.
W. A. Mozart - Cuarteto con frauta en Re Maior.
W. A. Mozart - Concerto para frauta en Sol Maior.
W. A. Mozart – Concerto en Re Mayor K.V. 314
F. Schubert - Variacións "Die Schone Mullerein"
R. Schumann - 3 Romanzas
Ch. M. Widor - Suite

- B. Godard - Suite Op. 116
- K. Reinecke - Sonata "Undine"
- C. Chaminade - Concertino Op. 107
 - F. Poulenc – Sonata
 - O. Messiaen - Le Merle Noir
 - E. Varese - Density 21.5
 - D. Milhaud – Sonatina
- J.Ibert – Piece para fruta soa

VII. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Os instrumentos de avaliación que se utilizarán son os seguintes:

Observación sistemática. A avaliación é sempre un proceso continuo de constatación e valoración dos resultados do aprendizaxe. A avaliación, como proceso aberto e dinámico, constitúe unha base permanente da planificación do traballo. A observación sistemática realízase de forma preconcebida e programada a través de documentos que o profesor pode utilizar para anotar indicacións sobre a conduta dos alumnos durante ou despois de cada clase. Documentos de este tipo son, por exemplo, os diarios da clase e os rexistros anecdóticos.

Unha consecuencia directa do anteriormente exposto é a imprescindible asistencia do alumno as clases, tanto individuais como colectivas, pois do contrario non é posible un seguimento sistemático do desenvolvemento do alumno, esencial para a súa correcta avaliación.

Probas prácticas. Para a avaliación do proceso de aprendizaxe musical hai que ter en conta as características da música. Sen dúbida algunha, os coñecementos teóricos, históricos e culturais poden ser avaliados facilmente por diversos instrumentos de avaliación. Pero non hai que esquecer que gran parte da aprendizaxe musical só pode avaliarse a partir da execución e da interpretación. Para isto, os profesores da especialidade de frauta organizarán, ao longo do curso, audicións, probas e concertos, todos estes de carácter público, co fin de que os alumnos poidan amosar a asimilación e o desenvolvemento dos contidos técnicos e musicais, tocando individualmente, en grupo ou acompañados de piano ou outro instrumento.

Prevese aquí a posibilidade de facer coincidir algunhas destas actividades coas organizadas polos outros profesores de especialidades afíns para a súa celebración conxunta, co fin de motivar o acercamento entre os alumnos e a unificación de criterios entre os profesores, así como o intercambio de puntos de vista e experiencias.

Proporase aos alumnos un mínimo dunha participación neste tipo de actividades por curso, e consideraranse tales actividades como un importante elemento máis a hora de avaliar ao alumno.

Outras. A verbalización permítenos saber o que os alumnos pensan e saben, a través das súas preguntas e intervencións na clase, de postas en común e debates ou de entrevistas persoais. Outros elementos que poden servir para avaliar ao alumno é o análise de producións tales como exposicións orais sobre un tema concreto, investigacións dirixidas, así como a súa participación en actividades extraescolares diversas.

O seguimento da Programación deberá ser a lo menos mensual nas reunións de Departamento, no que será un dos puntos a tratar na orde do día. Todas aquelas incidencias, modificacións que sexan necesarias, serán revisadas e quedará constancia delas nas diferentes reunións e reflectidas na Memoria Final do Departamento.

Para a realización da Homoxeneización os/as profesores/as da mesma materia acordarán os diferentes Criterios de Cualificación, así como o seu nivel de concreción.

Os Profesores/as comunicarán coa suficiente antelación as datas das Audicións, probas de Aula ou todas aquelas actividades que poidan servir para a realización da Calibración. A posta en común dos resultados, conclusións, axustes..., levaranse a cabo nas diferentes Reunións de Departamento e/ou sesións de Avaliación.

VIII.Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Despois de cada Avaliación, na seguinte reunión de Departamento, destacaranse aqueles apartados que sexan de interese e que poidan afectar ao funcionamento do mesmo a través dos datos resultantes das Avaliacións.

IX. ANEXOS

IX.1. Probas de acceso 1º de grao profesional

O/a aspirante deberá consultar as programacións de probas de Acceso do resto de materias do curso ao que desexa realizar a proba

O Centro dispón dun servizo de pianista acompañante para a realización desta proba, deberá consultar as condicións no momento de formalizar a matrícula.

A proba de acceso ó primeiro curso de grao profesional consistirá na interpretación de tres obras de diferentes estilos interpretativos, sendo unha delas interpretada de memoria.

A elección destas obras será axeitada ó nivel ao que se pretende acceder e no que se reflectirán os obxectivos e contidos conseguidos ó longo de todo o grao elemental. Con elas, amosará o nivel que se require ao curso que promociona.

O centro facilitará un repertorio orientador das obras de acceso a primeiro de grao profesional.

Contidos

- a. Control e demostración do coñecemento de formas musicais nos seus distintos niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc,) para chegar a través diso a unha interpretación consciente e non meramente intuitiva.
- b. Interpretación correcta (afinación, colocación, emisión do son, dinámica, expresividade, articulacións...) do repertorio elixido.

- c. Interpretar tres obras de diferentes estilos, sendo unha dela interpretada de memoria. No caso de elixir unha obra de dous, ou máis movementos, só será precisado un deles.

Criteria de Avaliación

- a) Avaliarase a postura do corpo no desenvolvemento da execución musical.
- b) Avaliarase a eficacia da técnica de respiración amosada.
- c) Avaliarase a calidade do son e a súa emisión.
- d) Avaliarase a calidade da articulación e do “legatto”.
- e) Avaliarase a amplitude dinámica amosada.
- f) Avaliarase a capacidade expresiva amosada.
- g) Avaliarase a coherencia na interpretación musical (interpretación sen pausas, con seguridade no discurso musical e dentro do estilo).
- h) Avaliarase a seguridade amosada durante o desenvolvemento da proba.

Repertorio orientador

Grupo A (elixir unha):

- J. B. Loeillet - Sonata en Si menor.
- A. Vivaldi - Sonata en Do Maior .
- G. P. Telemann - Sonata en Fa Maior.

Grupo B (elixir unha):

C. W. Glück - Danza dos espíritus benaventurados.

W. A. Mozart - Andante en Do Maior

Grupo C (elixir unha):

G. Faure - Berceuse .

C. Debussy - The Little Negro.

Nota: ademais das obras aquí expostas, empregaranse aquelas outras de parecida dificultade que o profesor considere oportunas.

Será obrigatorio e responsabilidade do aspirante a presenza do pianista acompañante nas obras que o precisen.

Criterios de cualificación para as Probas de Acceso a 1º G.P.

A nota será calculada atendendo aos distintos aspectos avaliábeis, e seguindo as seguintes porcentaxes:

– **Os aspectos técnicos constituirán un 40% da nota:**

- Unha embocadura que permita tocar o repertorio escollido cunha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Resistencia muscular: embocadura e músculos respiratorios.
- Homoxeneidade sonora nos distintos rexistros.
- Control do aire mediante a respiración diafragmática.

- Correcta posición corporal. Relaxación.
 - Corrección na colocación das mans.
 - Fluidez e coordinación dos dedos.
 - Correcta afinación a solo e con outros instrumentos de ser o caso.
 - Emprego das posibilidades sonoras e dinámicas do instrumento.
 - Dominio das distintas articulacións.
 - Flexibilidade nos saltos.
- **Os aspectos interpretativos constituirán un 40% da nota:**
- Manter a estabilidade do pulso.
 - Corrección na lectura.
 - Respecto a os termos de expresión.
 - Expresividade na interpretación. Sensibilidade musical e estética.
 - Corrección na afinación.
 - Coordinación co instrumento acompañante nas obras que o precisen.
 - Precisión na articulación.
 - Respecto das diferentes dinámicas.
 - Claridade e limpeza dos pasaxes.
 - Coherencia no fraseo.

- Respecto do estilo musical a interpretar.
- Adecuación aos tempos indicados na partitura.
- Uso do vibrato como elemento expresivo.
- Corrección na interpretación das notas de adorno.
- Emprego de diferentes timbres como elemento expresivo.
- Valoración do silencio como un elemento indispensable para a concentración, a audición interna e o pensamento musical.

– **A Interpretación de memoria constituirá un 20% da nota:**

- Memorización do texto sen erros.
- Comprensión da partitura.
- Seguridade e control da situación. Concentración.
- Liberdade na interpretación. Independencia da partitura.
- Interpretación de principio a fin sen interrupcións.

IX.2. Probas de acceso a outros cursos.

O/a aspirante deberá consultar as programacións de probas de Acceso do resto de materias do curso ao que desexa realizar a proba

Calquera acompañamento correrá a cargo do aspirante

IX.2.1. Probas de Acceso de 2ª a 4ª G.E.

As probas constarán de dous exercicios, que terán carácter eliminatorio, e consistirán en:

a) Interpretación co instrumento de dúas obras de libre elección e unha obra ou exercicio a primeira vista proposto polo tribunal. O nivel das obras deberá corresponder, cando menos, ao curso anterior ao que se opte, segundo os contidos que aparezan na presente programación didáctica. Nesta proba, se algunha das obras do repertorio elixido polo aspirante require instrumentistas acompañantes, estes non serán, en ningún caso, facilitados polo conservatorio.

b) Exercicio teórico-práctico para avaliar a capacidade auditiva e vocal, así como os coñecementos de linguaxe musical.

2º Grao Elemental

Contidos

- Afinación, o fraseo, a articulación, o ritmo e a dinámica.
- Utilizar correctamente os músculos faciais e abdominais.
- Amosar unha posición correcta da Frauta Travesa e do corpo.
- Correcta emisión do ton.
- Execución do repertorio axeitado ao nivel do curso

Criterios de avaliación

1. Coñecer a Flauta Travesa, a súa familia e a forma de producir o son.
2. Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entrámbalas mans.
3. Emitir un son estable na extensión que se considere para este curso.
4. Interpretar algún texto musical
5. Correcta interpretación ao criterio do tribunal do programa de exame elixido.

Repertorio orientador

- Escollerá entre as cancións do libro *Aprende tocando la flauta* de P. Wastall (Ed. Mundimúsica) a partir da unidade dez, ademais dun exercicio e unha escala.

- Estudos a escoller do 1 ao 14 do libro *Übungen für flöte* de G. Gariboldi (Ed. Peters).

Nota: ademais dos métodos e estudos aquí expostos, utilizaranse aqueles outros de parecida dificultade que o profesor considere oportunos.

Será ***obligatorio*** e responsabilidade do aspirante a presenza do ***pianista acompañante*** nas obras que o precisen.

3º Grao Elemental

Contidos

- Afinación, o fraseo, a articulación, o ritmo e a dinámica.

- Empregar correctamente os músculos faciais e abdominais.
- Amosar unha posición correcta da Flauta Travesa e do corpo.
- Correcta emisión do ton.
- Execución do repertorio axeitado ao nivel do curso

Criterios de avaliación

1. Dominar, controlando a emisión do son en diferentes rexistros as articulacións nas escalas ata dúas alteracións.
2. Interpretar de un modo axeitado, ao criterio do tribunal, o programa de exame escollido polo alumno.
3. Memorizar dentro do posible textos musicais controlando a emisión do son en diferentes rexistros.

Repertorio orientador

- Do *Método de flauta vol. I (leccións 1 á 11)* de H. Altés un estudo a escoller.
- Do *Übungen für flöte (leccións 15 á 25)* de G. Gariboldi (Ed. Peters) un estudo a escoller.
- Unha canción do libro *La flauta clásica vol. I.*

Nota: ademais dos métodos e estudos aquí expostos, utilizaranse aqueles outros de parecida dificultade que o profesor considere oportunos.

Será **obligatorio** e responsabilidade do aspirante a presenza do **pianista acompañante** nas obras co precisen.

4º Grao Elemental

Contidos

- Afinación, o fraseo, a articulación, o ritmo e a dinámica.
- Empregar correctamente os músculos faciais e abdominais.
- Amosar unha posición correcta da Flauta Travesa e do corpo.
- Correcta emisión do ton.
- Execución do repertorio axeitado ao nivel do curso

Criterios de avaliación

1. Memorización de textos musicais.
2. Interpretar de modo axeitado, ao criterio do tribunal, o programa de exame escollido polo alumno
3. Ler a primeira vista obras e estudos.
4. Dominar, controlando a emisión do son en diferentes rexistros as articulacións nas escalas ata tres alteracións.

Repertorio orientador

- Do *Método de flauta vol. I (leccións 12 á 23)* de H. Altés un estudo a escoller.

- Do *Études Mignonnes pour flûte Op. 131 (leçons 1 á 10)* de G. Gariboldi (Ed. Leduc) un estudo a escoller.
- Unha canción do libro *La flauta clásica vol. II*.
- *Melodie* de Mihalovici.
- *Echo* de P. Hindemith.

Nota: ademais dos métodos e estudos aquí expostos, utilizaranse aqueles outros de parecida dificultade que o profesor considere oportunos.

Será **obligatorio** e responsabilidade do aspirante a presenza do **pianista acompañante** nas obras co precisen.

Criterios de cualificación para as Probas de Acceso a 2º, 3º e 4º G.E..

A nota será calculada atendendo aos distintos aspectos avaliábeis, e seguindo as seguintes porcentaxes:

1. Criterios técnicos: 60%

- Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto:
- dominio no control da velocidade de dedos.
- Articulación.
- Dixitación e respiración.

2. Criterios estéticos: 40%

- Selección dun repertorio de obras programadas para o curso valorando os aspectos inherentes a este concepto:
- Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros).
- Expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución.

IX.2.2. Probas de Acceso de 2º a 6º G.P.

O/a aspirante deberá consultar as programacións de probas de Acceso do resto de materias do curso ao que desexa realizar a proba

Calquera acompañamento correrá a cargo do aspirante

Para a realización da proba o aspirante presentará tres obras, xa sexan as expostas nesta lista ou da mesma ou parecida dificultade das expostas nesta relación. Como mínimo, unha das obras que presente, debe ter unha formación, de a lo menos, dúas persoas (para a valoración de Música de Cámara ou Conxunto). En caso de ser diferentes o tribunal ditaminará a idoneidade das obras.

As obras deberán levar, si é o caso, acompañamento de piano.

Acceso a 2º de GP

Contidos

- Amosar unha correcta respiración, embocadura, emisión e afinación.
- Interpretación dun repertorio axeitado a este nivel.
- Afinación, o fraseo, a articulación, o ritmo e a dinámica.

- Empregar correctamente os músculos faciais e abdominais.
- Amosar unha correcta posición da Frauta Travesa e do corpo.
- Correcta emisión do ton.

Criterios de avaliación

1. Avaliarase a postura do corpo no desenvolvemento da execución musical.
2. Avaliarase a eficacia da técnica de respiración amosada.
3. Avaliarase a calidade do son e a súa emisión.
4. Avaliarase a calidade da articulación e do “legatto”.
5. Avaliarase a amplitude dinámica amosada.
6. Avaliarase a capacidade expresiva amosada.
7. Avaliarase a coherencia na interpretación musical (interpretación sen pausas, con seguridade no discurso musical e dentro do estilo).
8. Avaliarase a seguridade amosada durante o desenvolvemento da proba.

Repertorio orientador

Grupo A (elixir unha):

G. Ph. Telemann - Unhadas 12 Fantasías, Ed. Barenreiter.

R. Valentine - Unhadas 12 Sonatas, EMB

Grupo B (elixir unha):

W. A. Mozart - Sonata en Do Mayor

C. W. Gluck - Danza de los espíritus bienaventurados

Grupo C (elixir unha):

G. Faure - Siciliana

J. Ibert - Unhadas Historias

Unha das pezas será interpretada de memoria.

Acceso a 3º de GP

Contidos

- Amosar unha correcta respiración, embocadura, emisión e afinación.
- Interpretación dun repertorio axeitado a este nivel.
- Afinación, o fraseo, a articulación, o ritmo e a dinámica.
- Empregar correctamente os músculos faciais e abdominais.
- Amosar unha correcta posición da Frauta Travesa e do corpo.
- Correcta emisión do ton.

Criterios de avaliación

1. Avaliarase a postura do corpo no desenvolvemento da execución musical.
2. Avaliarase a eficacia da técnica de respiración amosada.
3. Avaliarase a calidade do son e a súa emisión.
4. Avaliarase a calidade da articulación e do “legatto”.
5. Avaliarase a amplitude dinámica amosada.
6. Avaliarase a capacidade expresiva amosada.

7. Avaliarase a coherencia na interpretación musical (interpretación sen pausas, con seguridade no discurso musical e dentro do estilo).
8. Avaliarase a seguridade amosada durante o desenvolvemento da proba.

Repertorio orientador

Grupo A (elixir unha):

G. Ph. Telemann - Unha das 12 Fantasías
J. S. Bach - Sonata en Mi bemol Mayor. Ed. Barenreiter

Grupo B (elixir unha):

Pergolesi. "Concierto en Sol M."
W. A. Mozart. Unha Sonata.

Grupo C (elixir unha):

J. Ibert - Unhadas Historias.
G. Faure - Morceaux de Concourse

Unha das pezas será interpretada de memoria.

Acceso a 4º de GP

Contidos

- Amosar unha correcta respiración, embocadura, emisión e afinación.
- Interpretación dun repertorio axeitado a este nivel.
- Afinación, o fraseo, a articulación, o ritmo e a dinámica.
- Empregar correctamente os músculos faciais e abdominais.

- Amosar unha correcta posición da Frauta Travesa e do corpo.
- Correcta emisión do ton.
- Consolidación do dobre e triplo picado.

Criterios de avaliación

1. Avaliarase a postura do corpo no desenvolvemento da execución musical.
2. Avaliarase a eficacia da técnica de respiración amosada.
3. Avaliarase a calidade do son e a súa emisión.
4. Avaliarase a calidade da articulación e do “legatto”.
5. Avaliarase a amplitude dinámica amosada.
6. Avaliarase o emprego axeitado do vibrato.
7. Avaliarase a capacidade expresiva amosada.
8. Avaliarase a coherencia na interpretación musical (interpretación sen pausas, con seguridade no discurso musical e dentro do estilo).
9. Avaliarase a seguridade amosada durante o desenvolvemento da proba.

Repertorio orientador

Grupo A (elixir unha):

J. S. Bach - Sonata en Do Mayor, Ed. Barenreiter.

Telemann - Unhadas 12 Fantasías

A. Vivaldi - Concierto en Re M. “Il Gardellino”

Grupo B (elixir unha):

W. A. Mozart - Rondo en Re Mayor.

C. Stamitz - Concierto en Sol Mayor.

Grupo C (elixir unha):

Ph. Gaubert - Romanza.

A. Honegger - Danse de la chèvre.

Unha das pezas será interpretada de memoria.

Acceso a 5º de GP

Contidos

- Amosar unha correcta respiración, embocadura, emisión e afinación.
- Interpretación dun repertorio axeitado a este nivel.
- Afinación, o fraseo, a articulación, o ritmo e a dinámica.
- Empregar correctamente os músculos faciais e abdominais.
- Amosar unha correcta posición da Fruta Travesa e do corpo.
- Correcta emisión do ton.
- Consolidación del dobre y triplo picado.
- Estudio del Flatterzunge, de los harmónicos como recurso interpretativo y dos sons silvantes (whistletones).

Criterios de avaliación

1. Avaliarase a postura do corpo no desenvolvemento da execución musical.
2. Avaliarase a eficacia da técnica de respiración amosada.
3. Avaliarase a calidade do son e a súa emisión.

4. Avaliarase a calidade da articulación e do “legatto”.
5. Avaliarase a amplitude dinámica amosada.
6. Avaliarase a capacidade expresiva amosada.
7. Avaliarase o emprego axeitado do vibrato.
8. Avaliarase a coherencia na interpretación musical (interpretación sen pausas, con seguridade no discurso musical e dentro do estilo).
9. Avaliarase a seguridade amosada durante o desenvolvemento da proba.

Repertorio orientador

Grupo A (elixir una):

G. F. Händel - Sonata en Sol Mayor.

A. Vivaldi - Concierto en Fa Mayor, “La Tempesta di mare”

Grupo B (elixir unha):

J. J. Quantz - Concierto en Sol Mayor

L. V. Beethoven - Sonata en Si bemol Mayor

Grupo C (elixir unha):

G. Faure – Fantasía

A. Blanquer – Sonata Jovenivola

Unha das pezas será interpretada de memoria.

Acceso a 6º de GP

Contidos

- Amosar unha correcta respiración, embocadura, emisión e afinación.
- Interpretación dun repertorio axeitado a este nivel.

- Afinación, o fraseo, a articulación, o ritmo e a dinámica.
- Empregar correctamente os músculos faciais e abdominais.
- Amosar unha correcta posición da Fruta Travesa e do corpo.
- Correcta emisión do ton.
- Traballo da velocidade nas escalas tanto cromáticas coma diatónicas con diferentes articulacións.
- Práctica da improvisación dobre bases harmónicas elaboradas.

Criterios de avaliación

1. Avaliarase a postura do corpo no desenvolvemento da execución musical.
2. Avaliarase a eficacia da técnica de respiración amosada.
3. Avaliarase a calidade do son e a súa emisión.
4. Avaliarase a calidade da articulación e do “legatto”.
5. Avaliarase a amplitude dinámica amosada.
6. Avaliarase a capacidade expresiva amosada.
7. Avaliarase o emprego adecuado do vibrato.
8. Avaliarase a coherencia na interpretación musical (interpretación sen pausas, con seguridade no discurso musical e dentro do estilo).
9. Avaliarase a seguridade amosada durante o desenvolvemento da proba.

Repertorio orientador

Grupo A (elixir unha):

J. S. Bach - Sonata en Mi menor
P. Locatelli - UnhaSonata

Grupo B (elixir unha):

Haydn - Concierto en Re Mayor
W. A. Mozart – Concierto en Re Mayor K.V. 314

Grupo C (elixir unha):

C. Chaminade – Concertino Op. 107
D. Milhaud - Sonatina

Unha das pezas será interpretada de memoria.

Criterios de cualificación para as Probas de Acceso a 2º a 6º G.P..

A nota será calculada atendendo aos distintos aspectos avaliábeis, e seguindo as seguintes porcentaxes:

1. Criterios técnicos: 60%

- Selección de métodos e estudos segundo o indicado en cada curso valorando os aspectos inherentes a este concepto:
 - dominio no control da velocidade de dedos.
 - articulación,
 - dicitación e respiración

2. Criterios estéticos: 40%

- Selección dun repertorio de obras programadas para o curso valorando os aspectos inherentes a este concepto:
 - Sonoridade (timbre, afinación, flexibilidade e igualdade nos rexistros), expresividade, musicalidade e fraseo a través da execución

IX.3. Criterios para a obtención dos premios fin de grao.

1. Poderán presentarse todos aqueles alumnos e alumnas do Conservatorio Profesional Xan Viaño que finalizaran 6º de Grao Profesional cunha cualificación media de 8 ou máis, e que non teñan ningunha materia pendente do curso anterior.
2. O concurso terá lugar ante un tribunal de tres membros único para todos os candidatos, non podendo ser membros deste tribunal aqueles profesores que o foran dos candidatos no presente curso.
3. Os candidatos interpretarán unha obra ou obras dun nivel axeitado á categoría da proba. Os candidatos presentarán tres copias de cada obra ao tribunal.
4. O tribunal, proposto pola dirección do centro, será publicado con antelación no taboleiro de anuncios do centro, así como os horarios exactos de celebración do concurso.
5. Os candidatos terán que aportar o seu pianista nas especialidades que así o precisen.

6. Tanto a selección como posibles concertos derivados desta convocatoria poderán ser gravados polo centro e empregados con fins pedagóxicos.
7. O tribunal terá plena liberdade para deter a interpretación dos candidatos cando o considere oportuno. A duración de cada intervención non superará os 20 minutos, e terá unha duración mínima de 15.

Criterios de avaliación

- Interpretar as obras amosando o control técnico do instrumento. Con este criterio comprobarase que o alumno ou alumna demostra unha excelente capacidade e control técnico pleno do instrumento e valorarase segundo os seguintes indicadores:

- dificultade do repertorio.
- control do ritmo e medida das figuras.
- claridade e igualdade de dixitación.
- calidade do son.

- Interpretar as obras con coherencia no estilo interpretativo en concordancia coa estética das mesmas. Con este criterio valorarase o estilo interpretativo do alumno o alumna mediante os seguintes indicadores:

- aplicación das articulacións segundo o estilo da obra.
- adecuación sonora aos diferentes estilos
- adaptación das dinámicas a cada estilo de interpretación
- corrección na execución dos ornamentos

- Interpretar as partituras con rigor e calidade respecto a movementos, notas e tempos. Con este criterio se comprobará o rigor do alumno ou alumna na interpretación das obras que se valorará mediante os seguintes indicadores:

- respecto dos aires e movementos.
- fidelidade das indicacións agónicas e dinámicas contidas na partitura.
- exactitude na exposición das notas.

- Amosar as dotes artísticas e a unha excepcional capacidade de comunicación musical. Con este criterio valorarase a interpretación artística do alumno ou alumna mediante os seguintes indicadores:

- capacidade de comunicación musical.
- concentración ao longo do recital.

A Clase Colectiva

A clase colectiva cumpre funcións educativas fundamentais, como son o desenvolvemento da personalidade, a socialización e a transmisión de saberes. Entre os obxectivos do grao elemental de música menciónase a capacidade de “apreciar a importancia da música como linguaxe e medio de expresión dos pobos e das persoas” e tamén de “interpretar música en grupo, habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos e a adaptarse equilibradamente o conxunto”.

Dende o punto de vista psicolóxico, a clase colectiva serve para espertar unha motivación lúdica entre os alumnos. En xeral, é máis estimulante e divertida que unha clase individual. Isto contribúe á socialización e o crecemento persoal dos alumnos, que servirá para evitar inhibicións e desenvolver neles seguridade, autonomía e liberdade.

A clase colectiva cumpre, sen dúbida funcións musicais puramente técnicas, derivadas da concentración. Ao facer música en grupo, mellórase a capacidade de sincronización rítmica, así como a precisión na afinación.

Por último, a música fomenta o crecemento ético das persoas, posto que impón unhas normas de convivencia e comportamento. A clase colectiva debe estar vinculada ao traballo individual e deberá estar integrado nun proxecto común, suxeito a unha disciplina de conxunto; esta disciplina consiste en respectar o silencio, escoitar aos demais, intervir construtivamente no traballo de equipo e asumir a parte de responsabilidade que cada un ten no resultado final.

Isto significa a adquisición duns hábitos, actitudes, valores e normas fundamentais para a actividade musical, pero tamén para o desenvolvemento de relacións harmoniosas cos demais e da capacidade de interpretar e resolver situacións as que tenderá un que atoparse na vida adulta.

Obxectivos xerais da clase colectiva.

1. Desenvolver a comprensión e interpretación dos elementos básicos da expresión musical a través do traballo en grupo.
2. Desenvolver e aplicar a audición polifónica para a escoita e a interpretación simultáneas.

3. Aplicar e desenvolver a técnica individual no traballo en grupo.
4. Valorar as normas que rexen a actividade de conxunto e a responsabilidade que se contrae nunha tarefa colectiva.
5. Enriquecer a cultura musical a través dun repertorio específico que só pode executarse dentro dun grupo.
6. Facer da práctica da música en grupo unha actividade habitual, organizada, grata e totalmente integrada no proceso de aprendizaxe do alumno/a.
7. Inculcar respecto e aprecio polos valores propios do traballo colectivo, tanto nos seus aspectos sociais e organizativos como afectivos.

Contidos xerais da clase colectiva.

- a) Coñecemento en conxunto das características e posibilidades sonoras dun grupo de instrumentos, neste caso as Frutas Travesas, e saber utilizalas dentro das esixencias dos niveis do grao elemental.
- b) Estudo conxunto dunha sensibilidade auditiva que permita a unión e conexión sonora de todo o grupo instrumental.
- c) Audicións comentadas para a iniciación o mundo da música e dos instrumentos.
- d) Métodos de aprendizaxe para unha maior facilidade no exercicio da memoria.
- e) Exercitar a capacidade de escoitar e tocar o mesmo tempo, favorecendo a adaptación ao conxunto sonoro.
- f) Actividades destinadas a fomentar a improvisación e a creatividade.

- g) Actividades de apoio ao aprendizaxe da lectura e aos aspectos do linguaxe musical.
- h) Apoio ao estudo de aspectos técnicos traballados na clase individual.
- i) Práctica de situacións parecidas a concertos ou audicións, para familiarizar ao alumno coa situación de tocar ante o público.

IX.4. Criterios para ampliación de matrícula

Neste punto descríbese o protocolo a seguir nos casos nos que se detecte a posibilidade de ampliación de matrícula por parte dalgún/ha alumno/a durante o curso escolar.

Segundo o Decreto 203/2007, que fai referencia ao currículo de Grao Profesional, no seu artigo 15º, titulado “Matrícula excepcional”, recóllese que: “É competencia do Consello Escolar da cada centro autorizarlle con carácter excepcional a ampliación ao curso seguinte ao alumnado que, logo da orientación do profesorado, así o solicite, sempre que o informe da totalidade do profesorado do alumno ou da alumna xustifique, conforme criterios obxectivos, a súa adecuada capacidade de aprendizaxe do curso actual e daquel ao cal aspire acceder”.

Ao longo do curso, pódense detectar situacións nas que é viable a ampliación de matrícula dun alumno ao curso seguinte. O protocolo será o seguinte:

1º O profesorado que detecte dita posibilidade, poñerase en contacto co/a titor/a do/a alumno/a, se non o é (profesor/a de instrumento). O/A profesor/a solicitará de xeito individual a información necesaria para comezar ou non o procedemento previa autorización do/a Xefe/a de estudos. En caso afirmativo, pasamos o seguinte punto e seguimos co proceso.

2º O/A titor/a informará á familia (se o/a alumno/a é menor de idade) ou o/á alumno/a (se é maior de idade) sobre o proceso detectado. A información aportada polo/a titor/a debe ser de xeito global, é dicir, que comeza, se así o desexan, un proceso no que se comprobarán as posibilidades de poder ampliar matrícula de xeito colectivo por parte de todos/as os/as profesores/as do/a alumno/a cunha decisión unánime e firme. No caso de que a familia ou o/a alumno/a maior de idade non desexara seguir co procedemento, este conclúe. Se pola contra a resposta é afirmativa respecto a seguir co procedemento, pasaríamos o seguinte punto.

3º O/A titor/a reunirá a información necesaria do/a alumno/a con todo o profesorado que lle imparte clases nese curso.

4º Unha vez acadada toda a información, o/a titor/a solicitará a Xefatura de Estudos unha Xunta Avaliadora Extraordinaria coa totalidade dos/as profesores/as do/a alumno/a implicado/a para poñer en común a idoneidade ou non da ampliación de matrícula. Nesta Xunta Avaliadora Extraordinaria o/a profesor/a titor/a do/a alumno/a levantará acta das conclusións sobre os informes do profesorado implicado. Para poder orientar ao/á alumno/a de cara a unha ampliación de matrícula deberá haber existir un acordo por unanimidade de todo o profesorado implicado. A Xunta Avaliadora Extraordinaria pode ser substituída pola Sesión de Avaliación correspondente, na que se poderán aportar os datos, documentos... que amosen a conformidade ou non, da totalidade do profesorado do/a alumno/a, para solicitar a Matrícula Excepcional (ampliación de matrícula). Na **Sesión de Avaliación** ou **Xunta Avaliadora Extraordinaria** acordarase tamén a información que deba transmitirse a cada alumno/a e, de ser o caso, ao seu pai, nai ou titores/as legais sobre o proceso da ampliación de matrícula.

5º. No caso no que se aconselle a súa promoción, o/a profesor/a titor/a deberá informar ao/a alumno/a maior de idade ou a familia (no caso de ser menor de idade), acerca da solicitude que deberá presentar á atención da Dirección do centro para levala a Consello Escolar e aprobala, se procede.

6º. O Consello Escolar reunirse coas solicitudes recibidas pola Dirección e, de proceder, deberán aprobarse. Aquelas que leven o visto e praxe, serán reflectidas na acta de avaliación correspondente. Posteriormente o/a alumno/a deberá acudir á secretaría do centro para realizar os trámites administrativos correspondentes (cubrir o sobre da matrícula, pago de taxas...); unha vez realizados estes, o/a alumno/a estará matriculado/a oficialmente no novo curso e, polo tanto, darase por rematado o proceso.

IX.5. Optativa: Frauta Travesa 2º Instrumento

Frauta 2º Instrumento é unha materia optativa englobada dentro do currículo que oferta o Conservatorio Xan Viaño de Ferrol. O seu principal obxectivo é o coñecemento e desenvolvemento das dimensións básicas da interpretación con un segundo instrumento a través dos fundamentos acústicos e as súas posibilidades sonoras, técnicas e expresivas que contribúen a unha, se cabe máis completa formación daquel alumnado que cursa unha especialidade diferente.

As clases, de carácter individual consistirán nunha presentación semanal dunha serie de exercicios e repertorio tipo programado. O profesor dirixirá academicamente este traballo valorando os progresos e aportando solucións aos problemas non resoltos. A avaliación continua aplicarase ao estudo e valoración da evolución semanal global amosada polo alumno incluíndo diferentes actividades como audicións ou probas avaliadoras.

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para esta materia serán os que recolle a vixente programación para o curso 1º do Grao Elemental.